

STEDENFONDS 2008 - 2013

maatschappelijke effecten en indicatoren

STUDIEDIENST VAN DE VLAAMSE REGERING
TEAM STEDENBELEID

ANTWERPEN

UPDATE 2012

INHOUDSTAFEL

Inleiding	1
1 Maatschappelijke effecten	2
2 Gekozen indicatoren	2
3 Opvolgen na te streven evoluties stedelijke omgeving	4
4 Invulling indicatoren	5
4.1 Meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen	5
4.2 Antwerpen wil meer mensen aan het werk	11
4.3 Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad	17
4.4 De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur-, sport- en vrijetijdsaanbod is verhoogd	19
4.5 In Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd	23
Synthesebeeld	28
Bijlage 1: verhuisbeweging, arbeidsmarkt en onderwijs op districtniveau	30

INLEIDING

In het kader van het Vlaamse stedenbeleid zijn in de beleidsovereenkomsten van het Stedenfonds tussen de Vlaamse Gemeenschap, de 13 centrumsteden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) een aantal maatschappelijke effecten voorzien waarmee de betrokken steden en de VGC aangeven welke veranderingen en evoluties ze in de stedelijke omgeving gedurende de loop van de beleidsovereenkomst (2008-2013) willen stimuleren en realiseren.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering en het team Stedenbeleid ondersteunden de steden bij het formuleren van deze maatschappelijke effecten en de keuze van de indicatoren om deze ontwikkelingen op te volgen.

Het eerste rapport verscheen in 2008. Voor u ligt de derde update van het rapport. Dit rapport geeft een overzicht van de beoogde maatschappelijke effecten en vult – waar mogelijk – deze ook in. Voor de invulling van de indicatoren is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de Stadsmonitor editie 2011 en van het portaal Lokale Statistieken (cfr. Interactief rapport centrumsteden). Niettegenstaande deze accurate databanken, zijn sommige data niet beschikbaar of kunnen slechts met vertraging worden aangeboden.

De Stad Antwerpen zorgde voor een aanvulling van het rapport met gegevens op districtniveau.

In het rapport zijn twee soorten figuren opgenomen: momentopnames en evoluties. Bij een momentopname wordt de situatie op een bepaald ogenblik geschetst. Evoluties geven aan hoe situaties verschuiven en veranderen. Een synthesebeeld werd toegevoegd aan deze editie.

Het opvolgen van maatschappelijke effecten aan de hand van indicatoren is geen beleidsevaluatie als dusdanig. Door duidelijk aan te geven wat men juist beoogt, wordt het beleid wel iets transparanter. De indicatoren volgen eerder globale stedelijke ontwikkelingen op en zijn niet rechtstreeks gekoppeld aan prestaties en acties van de overheid. Deze prestaties en acties worden opgevolgd in het kader van de operationele doelstellingen die opgenomen zijn in de beleidsovereenkomsten. De indicatoren zijn niet bruikbaar om causale verbanden te leggen tussen overheidsoptreden en maatschappelijke ontwikkelingen. Tal van factoren waarop de overheid geen of minder greep heeft, kunnen deze ontwikkelingen mee hebben beïnvloed of rechtstreeks hebben bepaald. In een stedelijke context zijn heel wat actoren actief en stedelijke ontwikkelingen worden ook beïnvloed door de externe omgeving waarbij ook de algemene economische ontwikkeling, het beleid van andere overheden en de verschuivingen in maatschappelijke opvattingen een cruciale rol kunnen spelen.

Hilde Schelfaut

Redactie: Annelies Jacques, Karen Stuyck, Hilde Schelfaut
Eindredactie: Hilde Schelfaut

1. De stad Antwerpen schuift volgende maatschappelijke effecten als prioritaire evoluties in de stedelijke omgeving naar voren

1. **ME1**: Wonen: Meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen
2. **ME2**: Werk: Antwerpen wil meer mensen aan het werk
3. **ME3**: Betrokkenheid: Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad
4. **ME4**: Participatie: De participatie en de tevredenheid van de Antwerpenaar over het aanbod op gebied van cultuur, sport, vrije tijd, buurtleven en vorming verhoogt
5. **ME5**: Samenleven: In Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd

2. De stad Antwerpen zal deze maatschappelijke effecten opvolgen aan de hand van volgende indicatoren

1. Wonen: Meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen

Indicatoren

- Migratiesaldo
- Betaalbaarheidsratio
- Aandeel inwoners dat recht heeft op een sociale huurwoning, maar aangewezen is op de private huurmarkt (Nog te ontwikkelen indicator)
- Aandeel sociale huurwoningen per 100 huishoudens
- Kandidaten voor sociale huurwoningen die in de stad wonen (Nog te ontwikkelen indicator)
- Tevredenheid over de speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd
- Aantal plaatsen in de kinderopvang per 100 kinderen van 0 tot en met 3 jaar

2. Werk: Antwerpen wil meer mensen aan het werk

Indicatoren

- Werkzaamheidsgraad
- Jobratio
- NWWZ, laaggeschoold
- NWWZ, etniciteit
- NWWZ, langdurig werklozen
- NWWZ, jongerenwerkloosheid
- Aandeel leerlingen naar onderwijsvorm en nationaliteit
- Schoolse vertraging naar onderwijsvorm en nationaliteit
- Doorstroom naar werk na tewerkstellingstraject of activeringproject van stad/OCMW (Nog te ontwikkelen indicator)
- Aandeel GOK leerlingen (Nog te ontwikkelen indicator)

3. Betrokkenheid: Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad

Indicatoren

- Actieve betrokkenheid van de burger
- Spreiding van informatie over en door de stad
- Vertrouwen in de stedelijke overheid
- Consultatie van bewoners door het stadsbestuur
- Bereidheid burger deelname beleid

4. Participatie: De participatie en de tevredenheid van de Antwerpenaar over het aanbod op gebied van cultuur, sport, vrije tijd, buurtleven en vorming verhoogt

Indicatoren

- Participatie aan sport
- Culturele participatie
- Participatie aan het verenigingsleven
- Tevredenheid over het aanbod aan sport en recreatie
- Tevredenheid over het culturele aanbod
- Tevredenheid over het aanbod aan uitgaansgelegenheden, restaurants en eetcafés

5. Samenleven: In Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd

Indicatoren

- Actieve betrokkenheid van de burger
- Tevredenheid over de buurt
- Groenindruk van de eigen buurt
- Tevredenheid over contact in de buurt
- Indruk van de netheid in de buurt
- Tevredenheid over de speelvoorzieningen
- Tevredenheid over de activiteiten voor ouderen in de buurt
- Mijddedrag
- Onveiligheidsgevoel
- Onaangepaste snelheid van het verkeer in de buurt
- Vandalisme (Second best verloedering/rommel)
- Geluidshinder verkeer

3. Opvolgen na te streven evoluties stedelijke omgeving

Grafische voorstelling

Twee soorten figuren/tabellen zijn opgenomen: momentopnames en evoluties. Bij een momentopname wordt de situatie op een bepaald ogenblik geschetst. Evoluties geven aan hoe situaties verschuiven en veranderen. Er is gebruik gemaakt van centrale en survey-indicatoren. Centrale indicatoren zijn indicatoren geactualiseerd via centrale databanken. De survey-indicatoren zijn afkomstig uit de survey Stadsmonitor 2011.

Bij de survey-indicatoren werken we met grafieken waarin de maximale score en de minimale score van één van de centrumsteden, de score van de stad in kwestie en de gemiddelde score van de 13 centrumsteden worden voorgesteld.

Daarnaast worden de survey-indicatoren ook weergegeven op districtniveau.

Bovendien wordt aangegeven voor welke survey-indicatoren er een significante verandering is t.o.v. 2008. Dit wil zeggen dat men met 95% zekerheid kan stellen dat de stijging of daling van het percentage t.o.v. 2008 een effectieve verandering is doorheen de tijd: de houding van de inwoners is gewijzigd t.o.v. 2008.

De Stad Antwerpen zorgde voor een aanvulling van het rapport met gegevens op districtniveau. Dit rapport vindt u in bijlage 1.

Voor meer detail analyses en extra resultaten verwijzen we naar de rapporten van De studiedienst Stadsobservatie, Stadsmonitor survey, Stad Antwerpen, Rapportering editie 2011. Volgende Rapporten werden daarbij opgemaakt

1. Algemeen generiek rapport met evolutie 2008 – 2012.
2. Vergelijking districten & socio demografische kenmerken
3. Wijk Atlas stadsmonitor
4. Wonen, woonvoorzieningen en kwaliteit van woningen

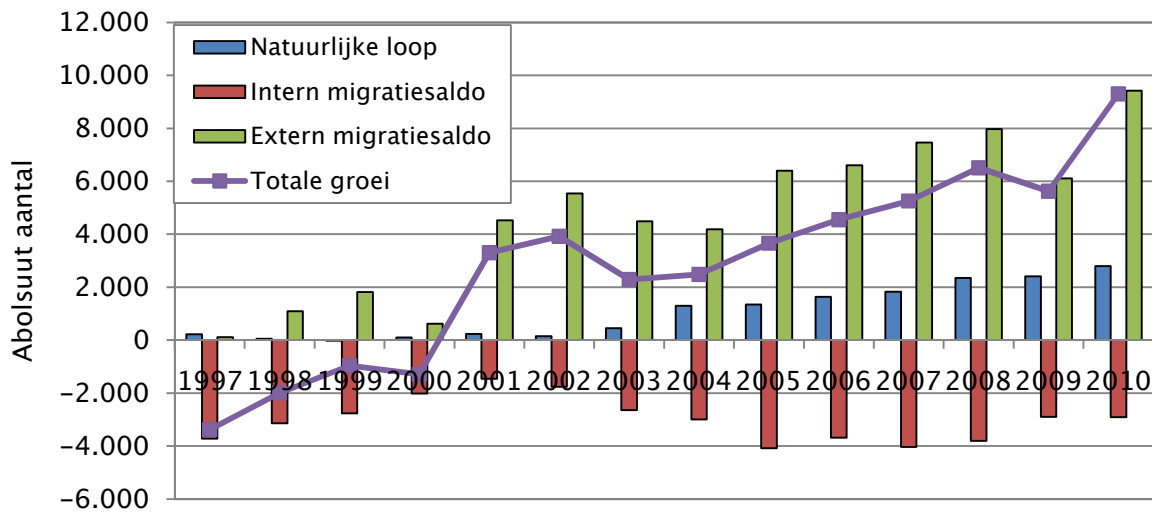
4. Invulling indicatoren

4.1 Meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen

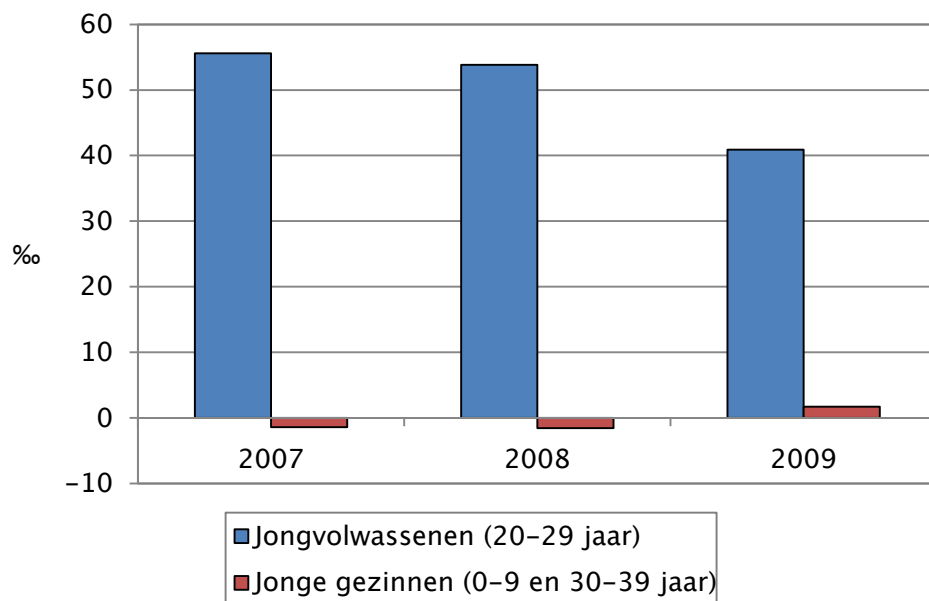
Indicatoren

- Migratiesaldo (naar leeftijd)
Def: Verschil tussen de totale inwijking en totale uitwijking in absolute aantallen naar leeftijdscategorie
Bron: ADSEI, SVR, bevolkingskubussen
- Betaalbaarheidsratio
Def: Verhouding van de gemiddelde verkoopprijs van vastgoed tot het gemiddelde inkomen per aangifte. Bijvoorbeeld: een cijfer van 5 voor een appartement wil zeggen dat er gemiddeld 5 inkomens nodig zijn om een appartement te kopen.
Bron: ADSEI (bewerking SVR)
- Aandeel inwoners dat recht heeft op een sociale huurwoning, maar aangewezen is op de private huurmarkt (Nog te ontwikkelen)
- Aandeel sociale huurwoningen per 100 huishoudens
Def: Aantal sociale huurwoningen (inclusief leegstand/renovatie) per 100 huishoudens
Bron: VMSW (bewerking SVR); Stad Antwerpen, Stedelijke woondienst
- Kandidaten voor sociale huurwoningen die in de stad wonen, willen wonen (Nog te ontwikkelen)
- Tevredenheid over de speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er in de buurt voldoende speelvoorzieningen zijn voor kinderen en voldoende geschikte plekken voor de jeugd
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Aantal plaatsen in de kinderopvang per 100 kinderen van 0 tot en met 3 jaar
Bron: Kind & Gezin

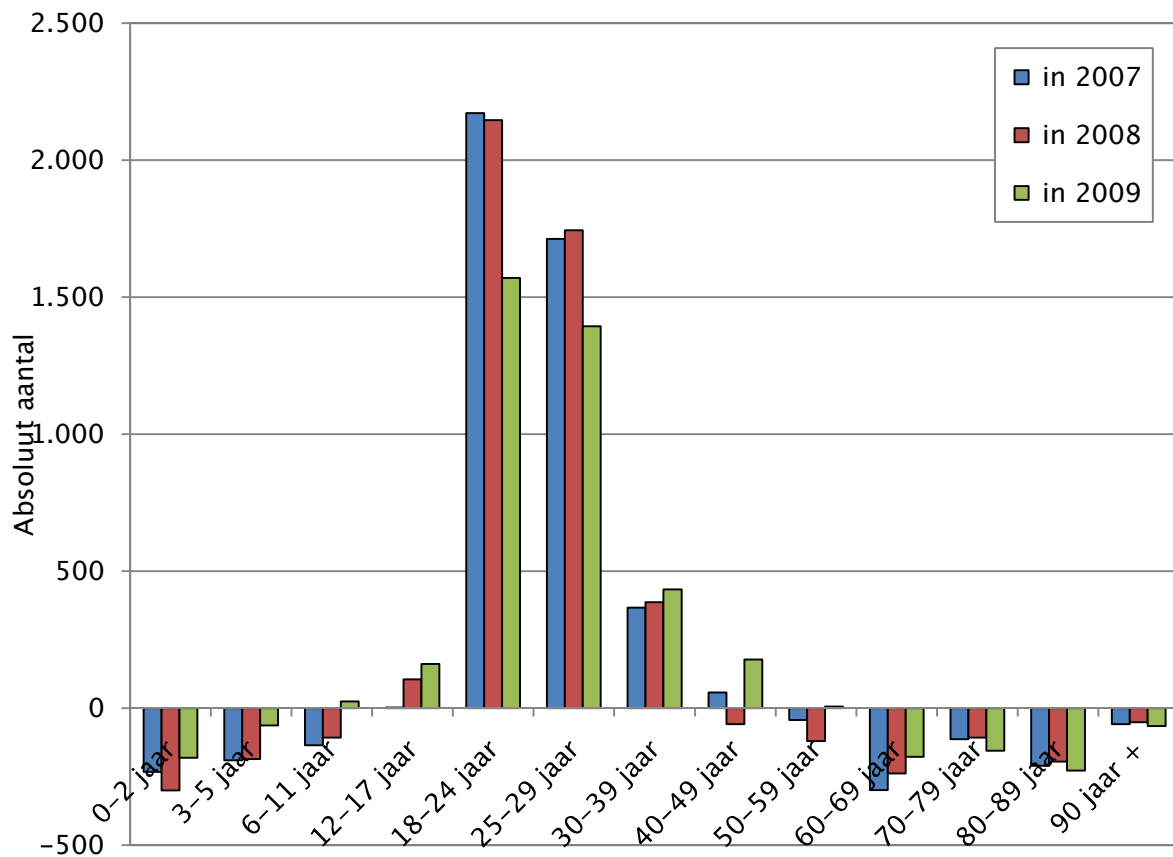
Figuur 1 Loop van de bevolking (1997-2010, in absoluut aantal)

Figuur2 Migratie jongvolwassenen en jonge gezinnen (2007-2009, in ‰)

Figuur 3 Migratiesaldo naar leeftijd (2007-2009, in absoluut aantal)

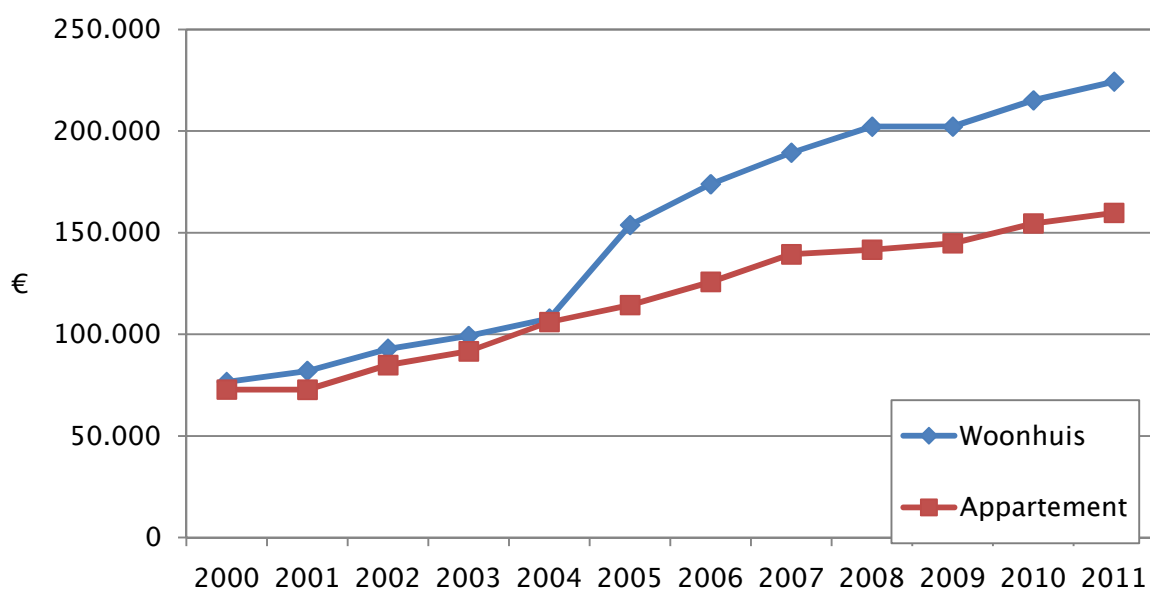
Toelichting ME1: Migratiesaldo

In januari 2011 telde Antwerpen 492.149 inwoners. In de periode 2000-2011 zijn er bijna 40.000 Antwerpenaren bijgekomen. Deze toename is het resultaat van een positieve **natuurlijke aangroei** (aantal geboorten-aantal sterfgevallen) en een positieve **externe migratie** (migratie uit het buitenland). De **interne migratie**, migratie uit het binnenland, is negatief (Stadsmonitor, 2011, p. 180).

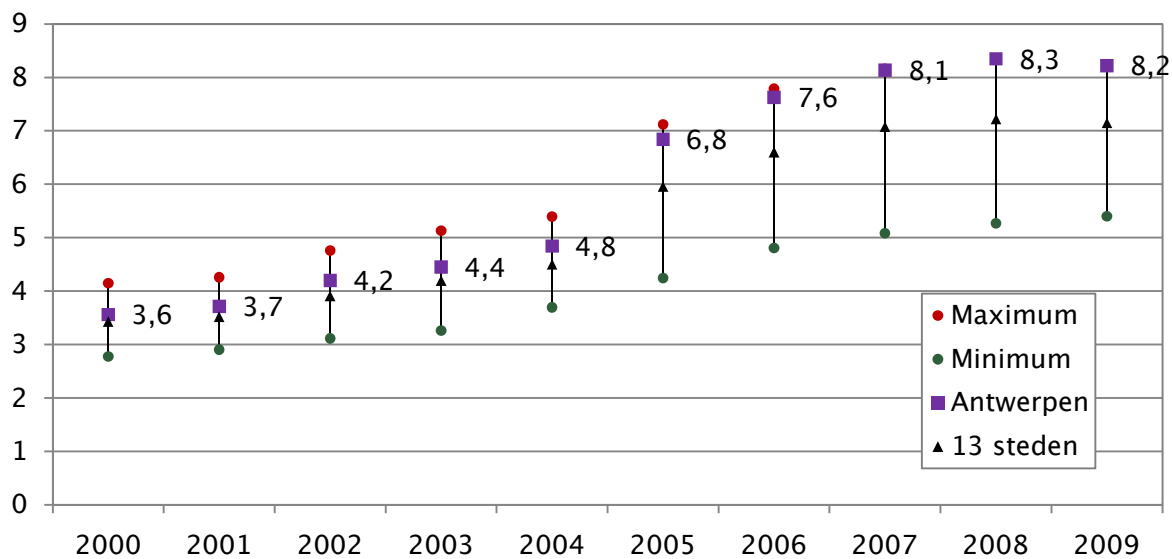
Antwerpen heeft een positief migratiesaldo voor **jongvolwassenen** en een licht positief migratiesaldo voor **jonge gezinnen** (0-9 en 30-39 jaar).

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de migratiesaldi die momenteel gebruikt worden om de stadsvlucht indicatief te meten niet in beeld brengen in welke mate de stad erin slaagt om jongvolwassenen na verloop van tijd en na hun gezinsvorming te behouden. De fixatie op migratiesaldi op jaarbasis kan leiden tot verkeerde beleidsconclusies, omdat er voorbij wordt gegaan aan de interne demografische dynamiek (cohortes, gezinsvorming, geboorten, ...).

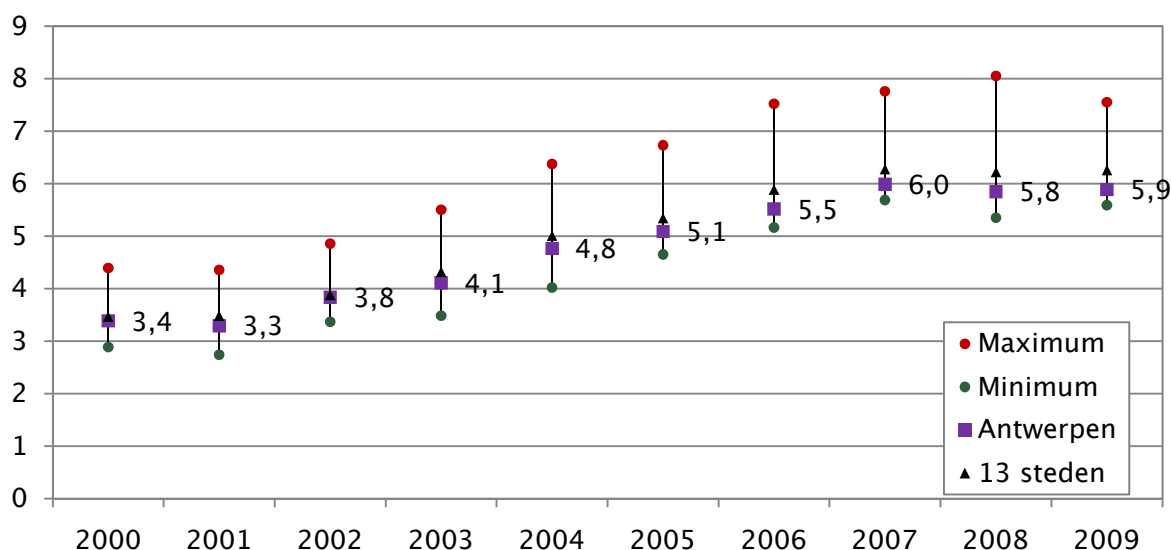
Figuur 4 Gemiddelde prijs voor een woonhuis en appartement in Antwerpen (2000-2011, in euro)

Figuur 5 Betaalbaarheidsratio woonhuis (2000-2009, ratio)

Figuur 6 Betaalbaarheidsratio appartement (2000-2009, ratio)

Maximum = maximum van de 13 centrumsteden
 Minimum = minimum van de 13 centrumsteden
 13 steden = gemiddelde van de 13 centrumsteden

Toelichting ME1: Betaalbaarheid van het wonen

In 2011 betaalt men in Antwerpen gemiddeld 159.760 euro voor een appartement en 224.331 euro voor een woonhuis.

De **betaalbaarheidsratio** geeft weer hoeveel jaarinkomens er nodig zouden zijn om een appartement of woonhuis te kunnen kopen. In 2009 heeft men 5,9 jaarinkomens nodig om een appartement te kopen en 8,2 jaarinkomens om een woonhuis te kopen. In 2000 was dit nog respectievelijk 3,4 en 3,6 jaarinkomens.

Tabel 1 Aandeel sociale huurwoningen per 100 huishoudens (2010, per 100 huishoudens)

	Sociale huisvesting	Aantal huishoudens	Aantal sociale huurwoningen per 100 huishoudens
District Antwerpen ²	16.532	92.315	17,9
District Berendrecht - Zandvliet - Lillo ²	384	3.906	9,8
District Ekeren ²	62	9.646	0,6
District Merksem ²	540	19.124	2,8
District Hoboken ²	1.641	15.105	10,9
District Wilrijk ²	1.016	18.217	5,6
District Berchem ²	1.172	21.144	5,5
District Borgerhout ²	1.355	19.223	7,0
District Deurne ²	1.548	34.776	4,5
Totaal Antwerpen ²	24.250	233.456	10,4
13 centrumsteden ³	60.417	718.188 ¹	8,4
Vlaams Gewest ³	143.351	2.651.361 ¹	5,4

¹ Benadering van het aantal huishoudens in 2010 (Rijksregister)

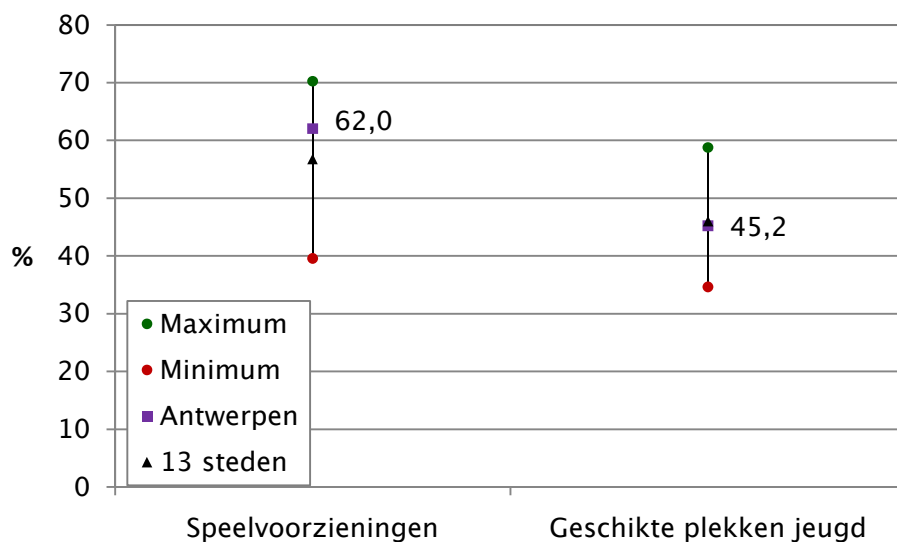
² Bron: Stedelijke woondienst Antwerpen

³ Bron: VMSW (bewerking SVR)

Toelichting ME1: Sociale huurwoningen

In Antwerpen is er een aanbod van 10 **sociale huurwoningen** per 100 huishoudens in 2010. Het relatieve aanbod is het grootst in de districten Antwerpen, Berendrecht-Zandvliet-Lillo en Hoboken.

Figuur 7 Speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd (2011, in %)

Maximum = maximum van de 13 centrumsteden
 Minimum = minimum van de 13 centrumsteden
 13 steden = gemiddelde van de 13 centrumsteden

Tabel 2 Speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd (2008 en 2011, in %)

	2008	2011	Significante verandering ten opzichte van 2008
Speelvoorzieningen	55,3	62,0	Ja, ↑
Geschikte plekken jeugd	40,7	45,2	Ja, ↑

Tabel 3 Speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd op stadsdeelniveau (2008 en 2011, in %)

	Speelvoorzieningen		Geschikte plekken jeugd	
	2008	2011	2008	2011
Antwerpen	54,4	58,4	36,3	45,0
Berchem	58,6	62,7	40,5	43,1
Bezali	46,3	56,1	37,6	45,3
Borgerhout	55,8	61,0	41,9	43,8
Deurne	49,9	64,2	38,4	40,7
Ekeren	69,2	74,2	49,5	51,6
Hoboken	50,4	54,8	41,8	40,9
Merksem	59,7	71,1	46,7	51,5
Wilrijk	59,5	66,2	51,7	51,2
Totaal Antwerpen	55,3	62,1	40,7	45,2

**Tabel 4 Voorschoolse kinderopvang
(2005-2010, per 100 kinderen van 0 tot 3 jaar)**

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antwerpen	25,0	24,1	22,3	22,4	22,7	23,0
Vlaams Gewest	32,9	32,7	33,3	34,4	35,8	37,0

Toelichting ME1: Tevredenheid over speelvoorzieningen, geschikte plekken voor de jeugd en kinderopvang

De tevredenheid over het aanbod aan **speelvoorzieningen** en **geschikte plekken voor de jeugd** is ten opzichte van 2008 significant toegenomen. 62% van de inwoners is in 2011 tevreden over de speelvoorzieningen en 45% is tevreden over geschikte plekken voor de jeugd.

In 2010 biedt Antwerpen 23 plaatsen **voorschoolse kinderopvang** per 100 kinderen van 0-3 jaar. Gemiddeld in het Vlaamse Gewest zijn dit 37 plaatsen.

4.2 Antwerpen wil meer mensen aan het werk

Indicatoren

- Werkzaamheidsgraad
Def: Aandeel (%) werkenden in de bevolking op arbeidsleeftijd (20-64 jaar)
Bron: Vlaamse Arbeidsrekening (bewerking Steunpunt WSE/Departement WSE)
- Jobratio
Def: Aantal jobs per 100 inwoners op arbeidsleeftijd (15-64 jaar)
Bron: WSE
- NWWZ-Laaggeschoolden
Def: Aandeel (%) laaggeschoolde niet-werkende werkzoekenden geregistreerd bij de VDAB t.o.v. het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden (≥18 jaar)
Bron: VDAB Arvastat (bewerking SVR)
- NWWZ-Etniciteit
Def: Aandeel (%) allochtone niet-werkende werkzoekenden t.o.v. totaal aantal niet-werkende werkzoekenden (≥18 jaar)
Bron: VDAB Arvastat (bewerking SVR)
- NWWZ-Langdurig werklozen
Def: Aandeel (%) langdurig niet-werkende werkzoekenden t.o.v. het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden (≥18 jaar)
Bron: VDAB Arvastat (bewerking SVR)
- NWWZ-Jongeren
Def: Aandeel (%) niet-werkende werkzoekenden jonger dan 25 jaar t.o.v. het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden (≥18 jaar)
Bron: VDAB Arvastat (bewerking SVR)
- Aandeel leerlingen secundair onderwijs naar onderwijsvorm en nationaliteit
Def: Aandeel (%) leerlingen secundair onderwijs naar onderwijsvorm en naar nationaliteit
Bron: Departement Onderwijs en Vorming (bewerking SVR)

- Schoolse vertraging naar onderwijsvorm en nationaliteit
Def: Aandeel (%) van de leerlingen met schoolse vertraging in het lager onderwijs en in de tweede en derde graad van het algemeen secundair onderwijs. Schoolse vertraging is de vertraging die een leerling oploopt t.o.v. de groep leerlingen van hetzelfde geboortjaar.
Bron: Departement Onderwijs en Vorming (bewerking SVR)
- Doorstroom naar werk na tewerkstellingstraject of activeringsproject van OCMW/stad (Nog te ontwikkelen)
- Aandeel GOK-leerlingen (SVR beschikt niet over deze cijfers)

Tabel 5 Jobratio

	2006	2007	2008	2009	2010
Antwerpen	93,3	93,1	92,9	91,4	90,2
13 centrumsteden	94,9	95,7	96,4	95,3	95,2
Vlaams Gewest	65,4	66,3	67,1	66,8	67,1

Tabel 5 Werkzaamheidsgraad (2003-2010)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antwerpen	61,6	61,9	62,1	62,2	63,1	63,9	62,8	62,4
Totaal 13 steden	65,8	66,3	66,5	66,7	67,5	68,1	67,2	66,9
Vlaams Gewest	68,8	69,3	69,6	70,2	71,0	71,8	71,3	67,5

Tabel 6 NWWZ-Laaggeschoolden (2001-2011, in %)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antwerpen	59,4	57,5	55,2	54,4	53,9	54,4	54,5	55,2	54,0	53,6	53,4
13 centrumsteden	57,8	55,7	53,5	52,5	52,1	52,5	52,7	53,3	52,2	51,7	51,4
Vlaams Gewest	55,2	53,1	50,9	50,4	50,7	51,0	51,3	52,0	50,1	49,8	49,4

Tabel 7 NWWZ-etniciteit (2007-2011, in %)

	2007	2008	2009	2010	2011
Antwerpen	45,0	46,4	46,6	47,2	49,4
13 centrumsteden	33,9	35,2	36,2	37,2	38,9
Vlaams Gewest	19,6	20,7	21,6	22,8	24,4

Tabel 8 NWWZ- Langdurig werklozen (2001-2011, in %)

	2001	2002	2004	2006	2008	2009	2010	2011
Antwerpen	42,9	41,8	50,6	52,0	44,0	41,5	45,4	46,3
13 centrumsteden	41,3	39,0	46,4	49,9	43,0	40,3	44,7	45,2
Vlaams Gewest	39,0	35,3	41,3	48,3	42,9	39,2	43,4	44,1

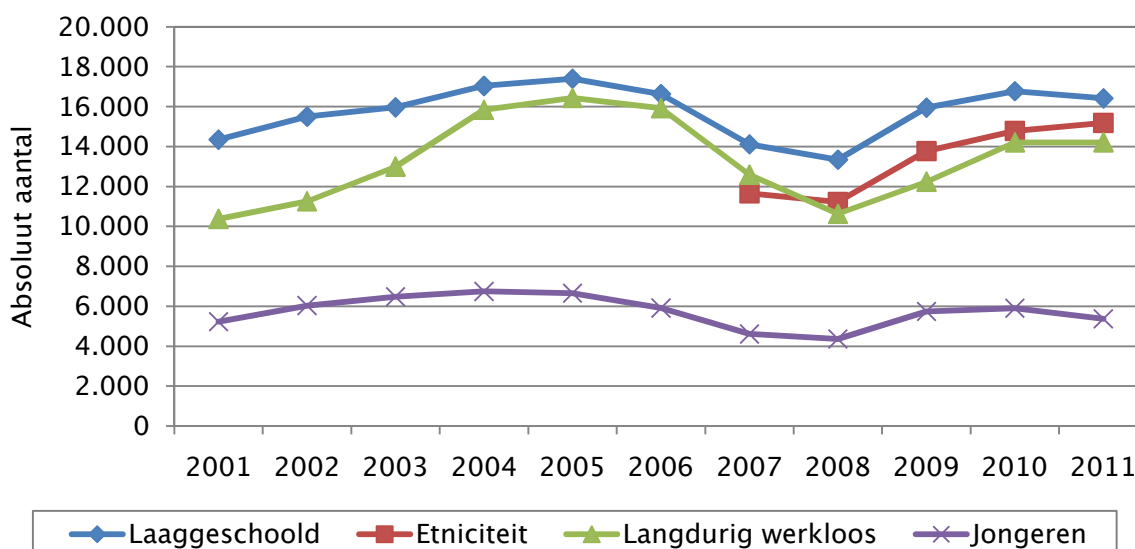
Tabel 9 NWWZ-Jongeren (2001-2011, in %)

	2001	2002	2004	2006	2008	2009	2010	2011
Antwerpen	21,6	22,4	21,5	19,3	18,0	19,5	18,8	17,5
13 centrumsteden	23,7	24,6	23,3	20,2	19,1	20,4	19,7	18,9
Vlaams Gewest	24,8	26,1	24,7	21,0	19,4	21,2	20,6	19,9

Tabel 10 Overzicht NWWZ (2011, in absoluut aantal)

	Laaggeschoold	Etniciteit	Langdurig werklozen	Jongeren	Totaal aantal
Antwerpen	16.417	15.188	14.212	5.371	30.723
13 centrumsteden	37.324	28.290	32.834	13.725	72.635
Vlaams Gewest	94.924	46.807	84.790	38.247	192.166

Figuur 8 Overzicht NWWZ (2001-2011, in absoluut aantal)

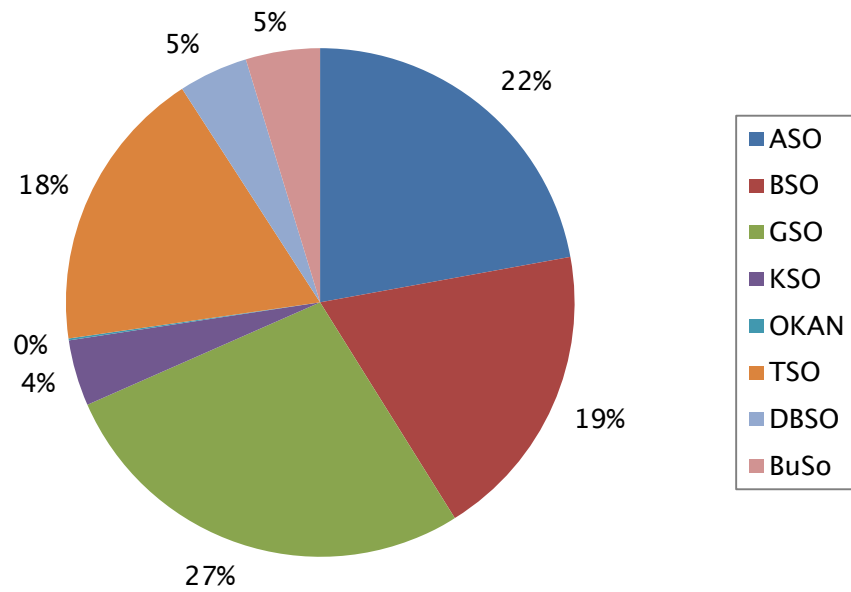
Toelichting ME2: jobratio en NWWZ naar doelgroep

Antwerpen beschikt in 2010 over 90 jobs per 100 inwoners. De **jobratio** is lichtjes gedaald.

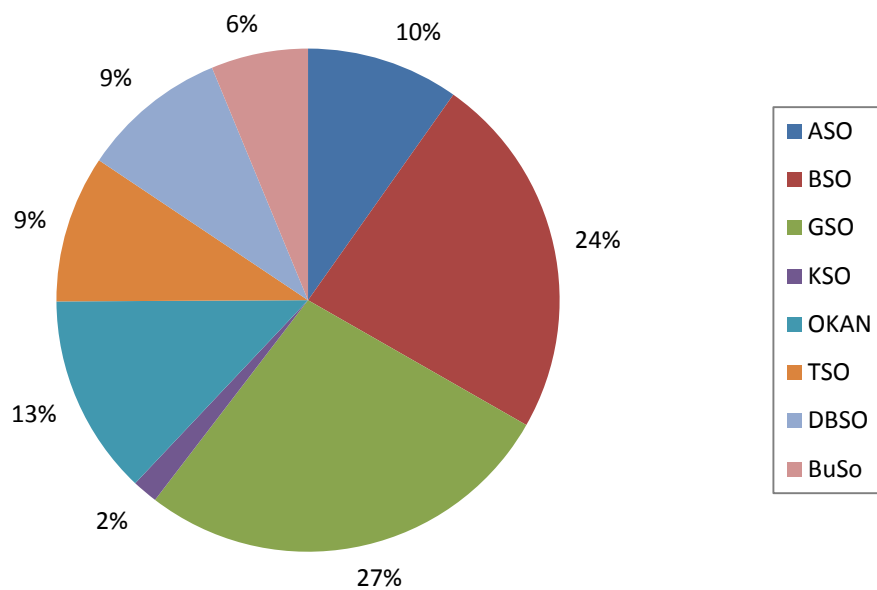
Het aandeel werkenden in de bevolking op arbeidsleeftijd bedraagt anno 2010 62,4%. Dit betekent dat op 100 Leuvenaren tussen 20 en 64 jaar er bijna 63 aan het werk zijn; de werkzaamheidsgraad is lager dan gemiddeld

Antwerpen telde anno 2011 in totaal 30.723 **niet-werkende werkzoekenden (NWWZ)**. De totale werkloosheidsgraad lag in 2011 op 15%. 53% van de NWWZ is laaggeschoold. Het aandeel laaggeschoolde NWWZ neemt af. 49% van de NWWZ is van niet-Belgische origine, hun aandeel in de werkloosheid neemt toe. De langdurig werklozen vormen 46% van de NWWZ, hun aandeel neemt sinds 2009 toe. Bijna 1 op de 5 NWWZ is een jongere (<25 jaar). De jongerenwerkloosheid is sinds 2009 aan het afnemen.

Figuur 9 Aandeel Belgische leerlingen naar onderwijsvorm (2010-2011, in %)

Figuur 10 Aandeel niet-Belgische leerlingen naar onderwijsvorm (2010-2011, in %)

ASO =	algemeen secundair onderwijs
BSO =	beroepssecundair onderwijs
GSO =	gemeenschappelijk secundair onderwijs = 1ste graad (geen echte onderwijsvorm)
KSO =	kunstsecundair onderwijs
OKAN =	onthaakklas voor anderstalige nieuwkomers
TSO =	technisch secundair onderwijs
DBSO =	deeltijds beroepsonderwijs
BuSo =	buitengewoon secundair onderwijs

Toelichting ME2: aantal leerlingen

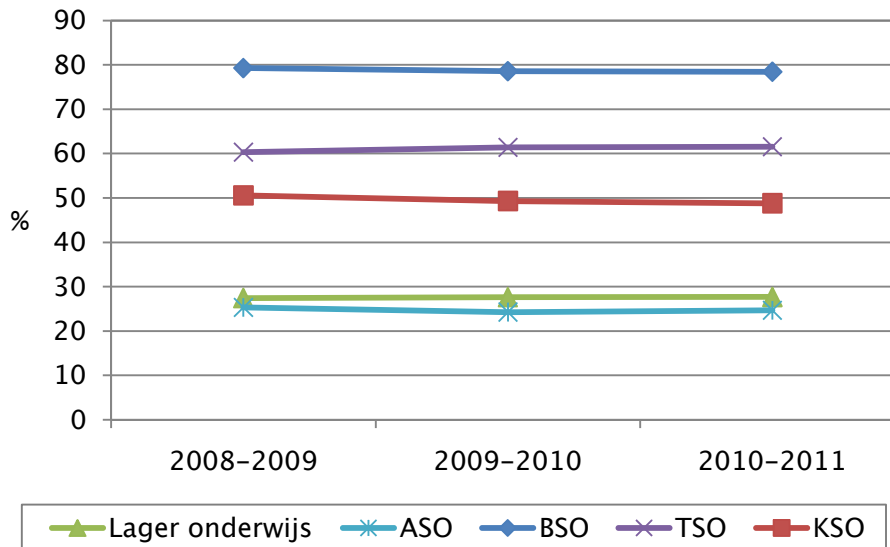
In het schooljaar 2010-2011 volgden 35.997 **leerlingen** secundair onderwijs in Antwerpen, waarvan 30.429 leerlingen van Belgische origine (85%) en 5.548 leerlingen van niet-Belgische origine (15%).

27% van zowel de leerlingen van Belgische als de leerlingen van niet-Belgische origine zit in de 1^e graad (GSO).

Het grootste aandeel leerlingen van Belgische origine volgt ASO (22%), BSO (19%) en TSO (18%). Een kleiner aandeel leerlingen volgt BuSo (5%), DBSO (5%) en KSO (4%).

Ongeveer een kwart van de leerlingen van niet-Belgische origine zit in het BSO. 13% zit in het OKAN, 10% in het ASO, 9% in het DBSO, 9% in het TSO, 6% in het BuSo en 2% in het KSO.

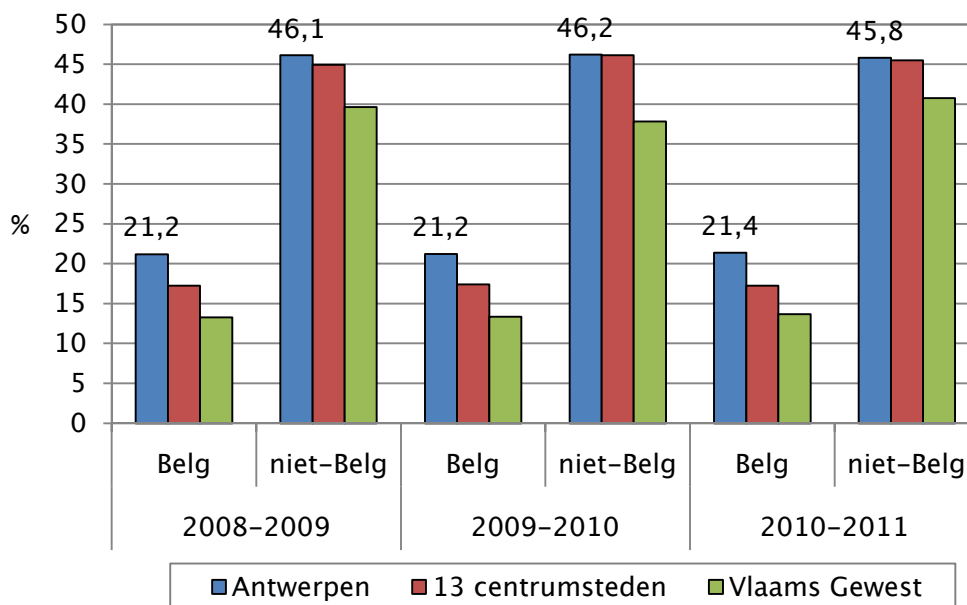
Figuur 11 Aandeel leerlingen met schoolse vertraging naar onderwijsvorm (2008-2009 – 2010-2011, in %)

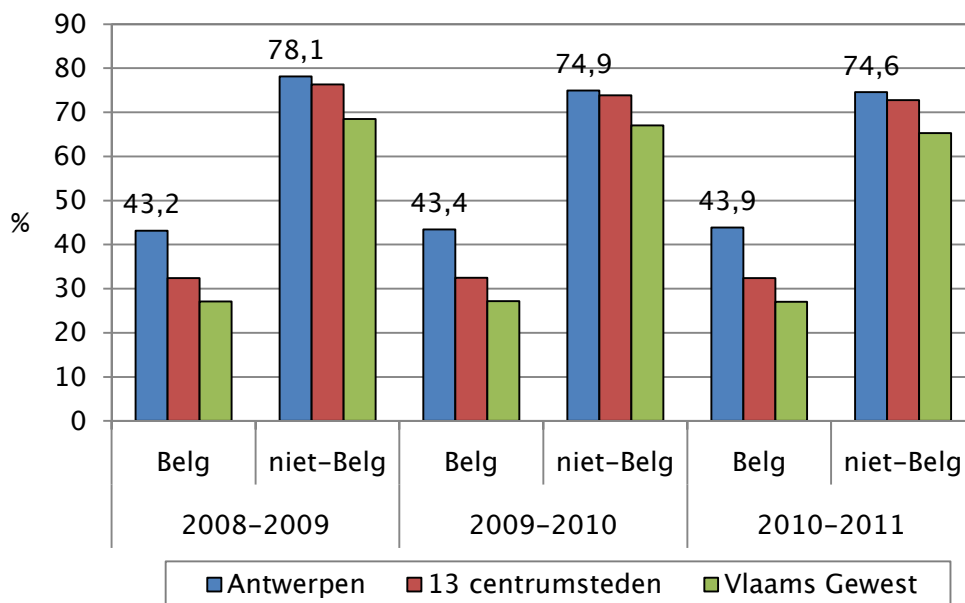
Tabel 11 Aandeel leerlingen met schoolse vertraging naar onderwijsvorm (2010-2011, in %)

	Lager onderwijs	ASO	BSO	TSO	KSO
Antwerpen	27,7	24,7	78,5	61,5	48,8
13 centrumsteden	22,3	15,8	67,3	46,5	44,5
Vlaams Gewest	15,5	12,2	60,6	38,0	43,8

Figuur 12 Schoolse vertraging in het lager onderwijs naar nationaliteit (2008-2009 – 2010-2011, in %)

Figuur 13 Schoolse vertraging in het secundair onderwijs naar nationaliteit (2008-2009 – 2010-2011, in %)

Toelichting ME2: Schoolse vertraging

Bijna 3 op de 10 leerlingen in het lager onderwijs heeft **schoolse vertraging**. In het secundair onderwijs heeft bijna 8 op de 10 leerlingen in het BSO schoolse vertraging. In het TSO is dit 6 op de 10 leerlingen, in het KSO de helft van de leerlingen en in het ASO een kwart van de leerlingen.

In het lager onderwijs is het aandeel leerlingen van Belgische origine met schoolse vertraging constant, het aandeel leerlingen van niet-Belgische origine met schoolse vertraging is licht afgenomen. In het schooljaar 2010-2011 had 21% van de leerlingen van Belgische origine en 46% van de leerlingen van niet-Belgische origine schoolse vertraging.

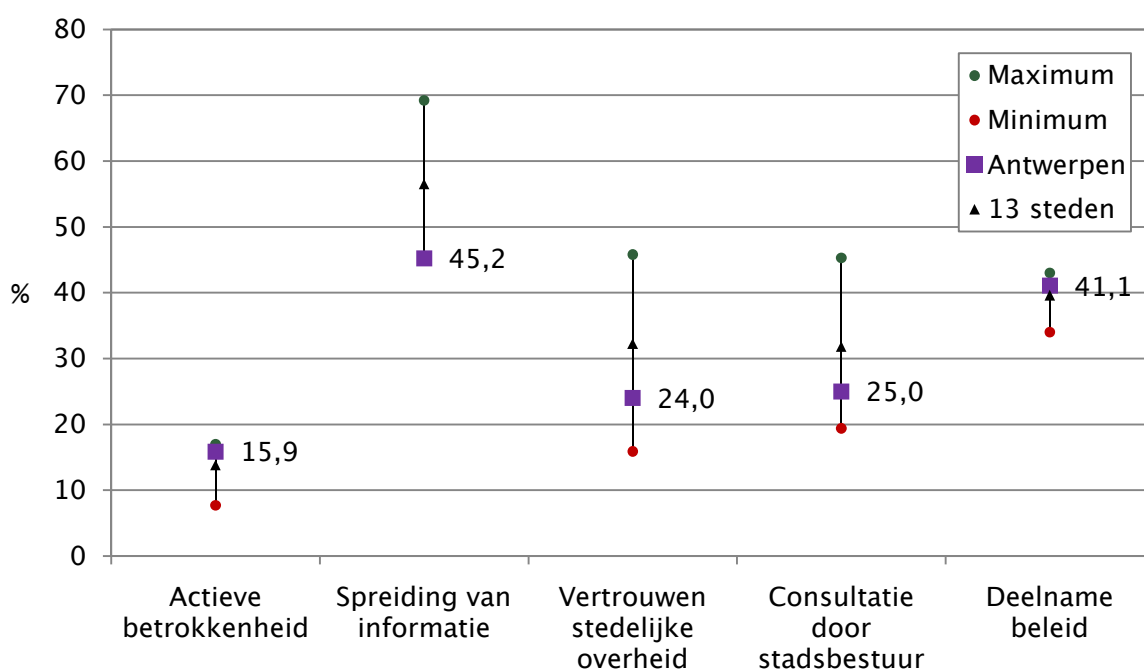
In het secundair onderwijs is het aandeel leerlingen van Belgische origine met schoolse vertraging toegenomen en het aandeel leerlingen van niet-Belgische origine met schoolse vertraging afgenomen. In het schooljaar 2010-2011 had 44% van de leerlingen van Belgische origine en 74,5% van de leerlingen van niet-Belgische origine schoolse vertraging.

4.3 Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad

Indicatoren

- Actieve betrokkenheid van de burger
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat het afgelopen jaar actief is geweest om iets in de buurt of stad te verbeteren
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Spreiding van informatie over en door de stad
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat zich voldoende geïnformeerd voelt over de activiteiten, de dienstverlening, de initiatieven en de beslissingen in en door de stad
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Vertrouwen in de stedelijke overheid
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat vertrouwen heeft in de stedelijke overheid
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Consultatie van bewoners door het stadsbestuur
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat het stadsbestuur de inwoners voldoende raadpleegt
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Bereidheid om deel te nemen aan het beleid
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat politiek actief is, politieke interesse toont en bereid is mee te praten over wat in de stad gebeurt
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011

Figuur 14 Betrokkenheid van de burger bij het beleid van stad en wijk (2011, in %)

Tabel 12 Betrokkenheid van de burger bij het beleid van stad en wijk (2008 en 2011, in %)

	2008	2011	Significante verandering ten opzichte van 2008
Actieve betrokkenheid	17,6	15,9	Neen
Spreiding van informatie	42,4	45,2	Neen
Vertrouwen in de stedelijke overheid	27,7	24,0	Ja, ↓
Consultatie door stadsbestuur	23,8	25,0	Neen
Deelname beleid burger	44,7	41,1	Ja, ↓

Tabel 13 Betrokkenheid van de burger bij het beleid van stad en wijk op districtsniveau (2008 en 2011, in %)

	Actieve betrokkenheid		Spreiding info over en door de stad		Vertrouwen stedelijke overheid		Consultatie bewoners door stadsbestuur		Bereidheid burger deelname beleid	
	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011
Antwerpen	17,4	17,8	41,3	44,6	33,4	26,8	24,8	25,8	54,9	46,9
Berchem	16,2	15,0	46,3	47,8	31,2	24,6	28,1	32,2	42,0	41,0
Bezali	16,6	15,8	29,9	36,7	18,4	12,6	14,2	18,4	36,0	31,2
Borgerhout	22,2	20,0	43,9	50,1	26,7	27,9	28,3	31,6	41,2	38,0
Deurne	15,6	11,0	37,1	41,9	22,9	22,3	17,0	21,5	35,8	38,1
Ekeren	21,0	14,7	48,3	44,5	23,1	18,6	23,8	23,7	40,9	35,3
Hoboken	19,0	15,5	44,9	37,7	22,3	19,1	18,4	15,6	41,0	36,5
Merksem	19,0	17,3	48,5	51,5	22,2	20,9	25,0	24,1	38,9	36,7
Wilrijk	13,9	12,0	41,6	49,2	23,8	23,2	28,3	25,1	36,8	37,9
Totaal Antwerpen	17,6	15,9	42,4	45,2	27,7	24,0	23,8	25,0	44,7	41,1

Toelichting ME3: Betrokkenheid van de burger bij het beleid van stad en wijk

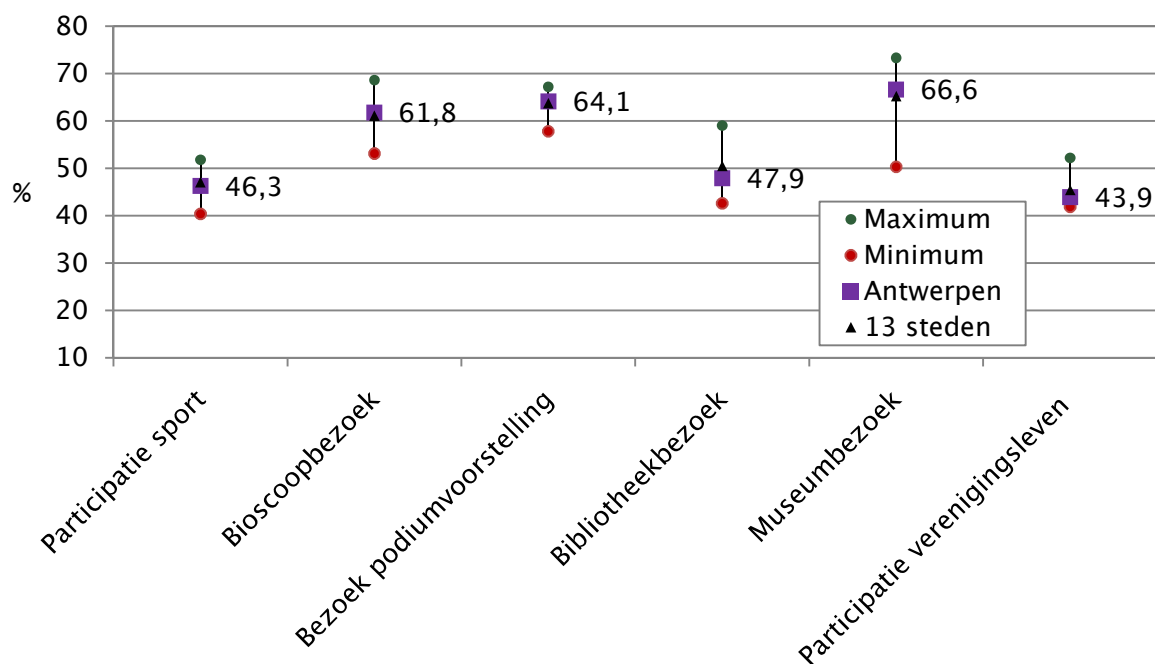
Meer dan 4 op de 10 Antwerpenaars is tevreden over de **spreiding van informatie over en door de stad** en geeft aan bereid te zijn om **deel te nemen aan het beleid**. Een kwart van de Antwerpenaars heeft **vertrouwen in het stadsbestuur** en voelt zich voldoende **geconsulteerd door het stadsbestuur**. 16% van de Antwerpenaars is het afgelopen jaar actief geweest om iets in de buurt of stad te verbeteren (**actieve betrokkenheid**). Het vertrouwen in het stadsbestuur en de bereidheid om deel te nemen aan het beleid is ten opzichte van 2008 significant afgenomen.

4.4 De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur-, sport- en vrijetijdsaanbod is verhoogd

Indicatoren

- Participatie aan sport
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat regelmatig actief aan sport doet
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Culturele participatie
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat de afgelopen 12 maanden de bioscoop heeft bezocht, één of meerdere podiumvoorstellingen heeft bijgewoond, een bibliotheek heeft bezocht of één of meerdere musea, tentoonstellingen of historische plaatsen heeft bezocht
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Participatie aan het verenigingsleven
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat actief lid of bestuurslid is van één of meerdere verenigingen
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Tevredenheid over het aanbod aan sport en recreatie
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over het aanbod aan sport en recreatie
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Tevredenheid over het culturele aanbod
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over het culturele aanbod
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Tevredenheid over het aanbod aan uitgaansgelegenheden, restaurants en eetcafés
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over het aanbod aan uitgaansgelegenheden, restaurants en eetcafés
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011

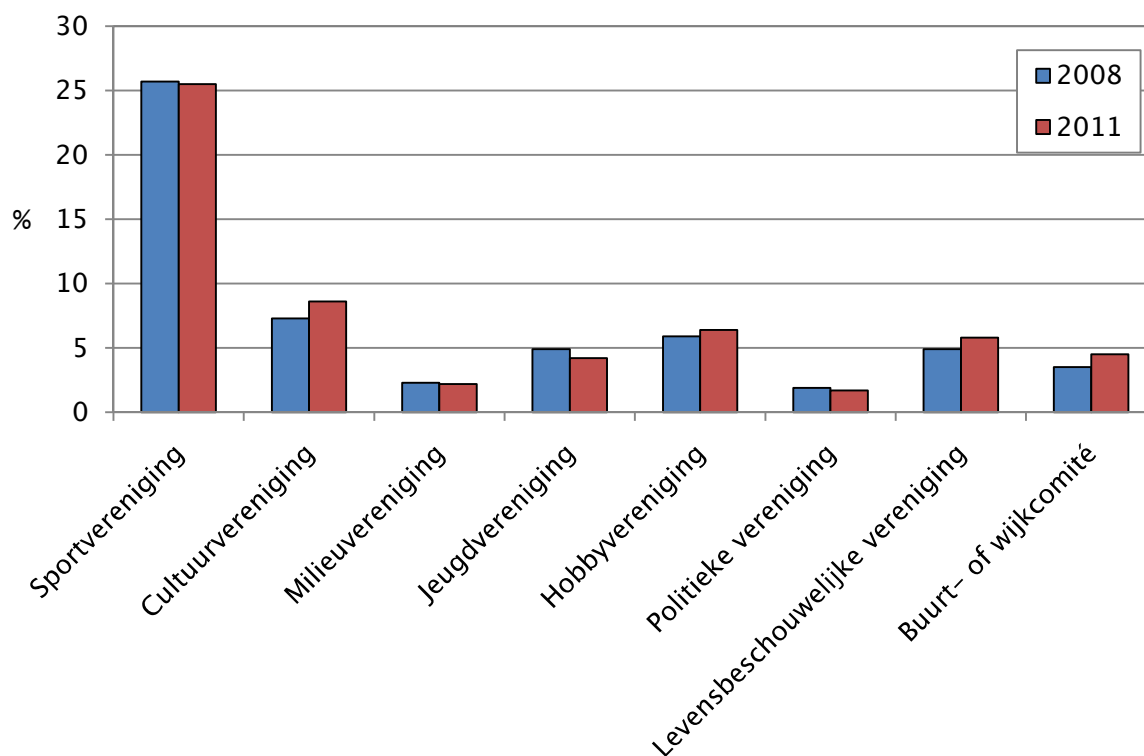
Figuur 15 Sport- en culturele participatie (2011, in %)

Tabel 14 Sport- en culturele participatie (2008 en 2011, in %)

	2008	2011	Significante verandering ten opzichte van 2008
Participatie aan sport	44,0	46,3	Neen
Bioscoopbezoek	62,8	61,8	Neen
Bezoek podiumvoorstelling	68,2	64,1	Ja, ↓
Bibliotheekbezoek	52,3	47,9	Neen
Museumbezoek	78,1	66,6	Ja, ↓
Participatie aan het verenigingsleven	42,8	43,9	Neen

Figuur 16 Participatie aan het verenigingsleven (2008 en 2011, in %)

Tabel 15 Sport- en culturele participatie (2008 en 2011, in %)

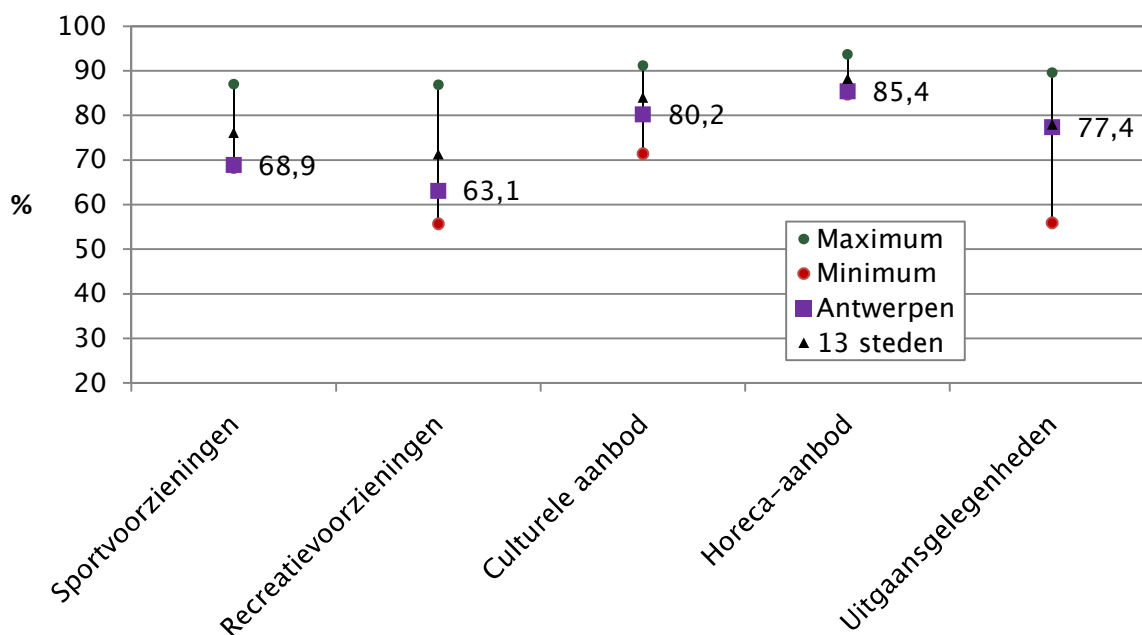
	Participatie aan sport		Bioscoopbezoek		Bezoek podiumvoorstelling		Bibliotheekbezoek		Museumbezoek		Participatie aan het verenigingsleven	
	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011
Antwerpen	42,9	47,0	65,9	62,5	72,2	65,7	58,5	51,7	73,6	61,5	41,1	44,4
Berchem	47,8	45,5	62,9	63,9	71,1	66,2	49,3	48,1	68,1	63,6	43,3	46,3
Bezali	50,2	42,3	61,9	62,8	63,0	61,2	42,5	36,0	47,7	33,3	50,6	44,0
Borgerhout	43,0	45,3	58,0	64,1	66,3	65,9	51,2	49,3	66,0	58,3	41,5	40,1
Deurne	40,8	43,5	60,8	56,5	63,2	56,7	47,6	43,3	58,6	46,2	38,5	41,0
Ekeren	53,0	50,1	67,0	65,5	72,0	70,2	54,2	46,6	67,5	45,9	52,9	49,2
Hoboken	41,9	45,9	58,9	58,5	61,2	59,7	46,2	47,2	54,8	44,3	41,2	40,6
Merksem	46,2	45,3	63,1	63,9	68,9	65,7	52,7	46,5	59,4	48,9	48,0	43,9
Wilrijk	44,6	50,2	58,4	61,9	63,6	66,0	44,2	42,9	60,2	55,7	47,1	48,8
Totaal Antwerpen	44,0	46,3	62,8	61,8	68,2	64,1	52,3	47,9	65,7	55,0	42,8	43,9

Toelichting ME4: Participatie aan cultuur en vrije tijd

Meer dan 60% van de inwoners geeft aan regelmatig naar het **museum**, een **podiumvoorstelling** en de **bioscoop** te gaan. Een kleiner aandeel, iets meer dan 40% van de inwoners, geeft aan frequent naar de **bibliotheek** te gaan en te participeren aan **sport** en het **verenigingsleven**. Het bezoek aan podiumvoorstellingen en het museum is ten opzichte van 2008 significant afgenomen.

Een kwart van de Antwerpenaren is actief in een sportvereniging. Iets meer dan 5% van de inwoners is actief in een cultuurvereniging (8,6%), een hobbyvereniging (6,4%) of een levensbeschouwelijke vereniging (5,8%).

Figuur 17 Tevredenheid over voorzieningen in de stad (2011, in %)

Tabel 16 Tevredenheid over voorzieningen in de stad (2008 en 2011, in %)

	2008	2011	Significante verandering ten opzichte van 2008
Tevredenheid over sportvoorzieningen	65,7	68,9	Ja, ↑
Tevredenheid over recreatievoorzieningen	55,1	63,1	Ja, ↑
Tevredenheid over het culturele aanbod	77,6	80,2	Ja, ↑
Tevredenheid over het horeca-aanbod	84,3	85,4	Ja, ↑
Tevredenheid over uitgaansgelegenheden	74,9	77,4	Ja, ↑

Tabel 17 Tevredenheid over voorzieningen in de stad (2008 en 2011, in %)

	Tevredenheid over sportvoorzieningen		Tevredenheid over recreatievoorzieningen		Tevredenheid over het culturele aanbod		Tevredenheid over het horeca-aanbod		Tevredenheid over uitgaansgelegenheden	
	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011
Antwerpen	57,3	61,4	47,3	55,1	87,4	83,7	90,3	89,9	83,4	84,3
Berchem	70,7	71,5	61,5	65,5	83,0	83,0	89,2	90,2	80,9	82,7
Bezali	29,0	68,6	51,1	57,7	43,8	63,2	51,5	68,4	44,6	63,7
Borgerhout	63,9	66,0	51,1	62,1	80,8	84,3	85,5	85,7	74,1	78,2
Deurne	69,4	71,3	66,0	74,1	69,8	75,9	80,5	79,1	69,9	68,3
Ekeren	68,1	73,7	59,2	67,0	64,2	74,0	76,8	84,1	60,9	70,0
Hoboken	75,3	76,0	55,9	62,6	58,1	71,3	72,4	78,8	60,5	71,6
Merksem	79,5	81,2	58,0	68,8	74,2	81,3	80,3	81,7	66,8	72,1
Wilrijk	75,7	74,8	61,6	69,9	72,8	78,7	85,1	86,2	75,3	75,5
Totaal Antwerpen	65,7	68,9	55,1	63,1	77,6	80,2	84,3	85,4	74,9	77,4

Toelichting ME4: Tevredenheid over de voorzieningen in de stad

Meer dan 80% van de inwoners geeft aan tevreden te zijn over het **culturele aanbod** en het **aanbod aan horeca**. 77% zegt tevreden te zijn over het **aanbod aan uitgaansgelegenheden**. 69% is tevreden over de **sportvoorzieningen** en 63% is tevreden over de **recreatievoorzieningen**. Alle bovenstaande indicatoren zijn ten opzichte van 2008 significant toegenomen in Antwerpen.

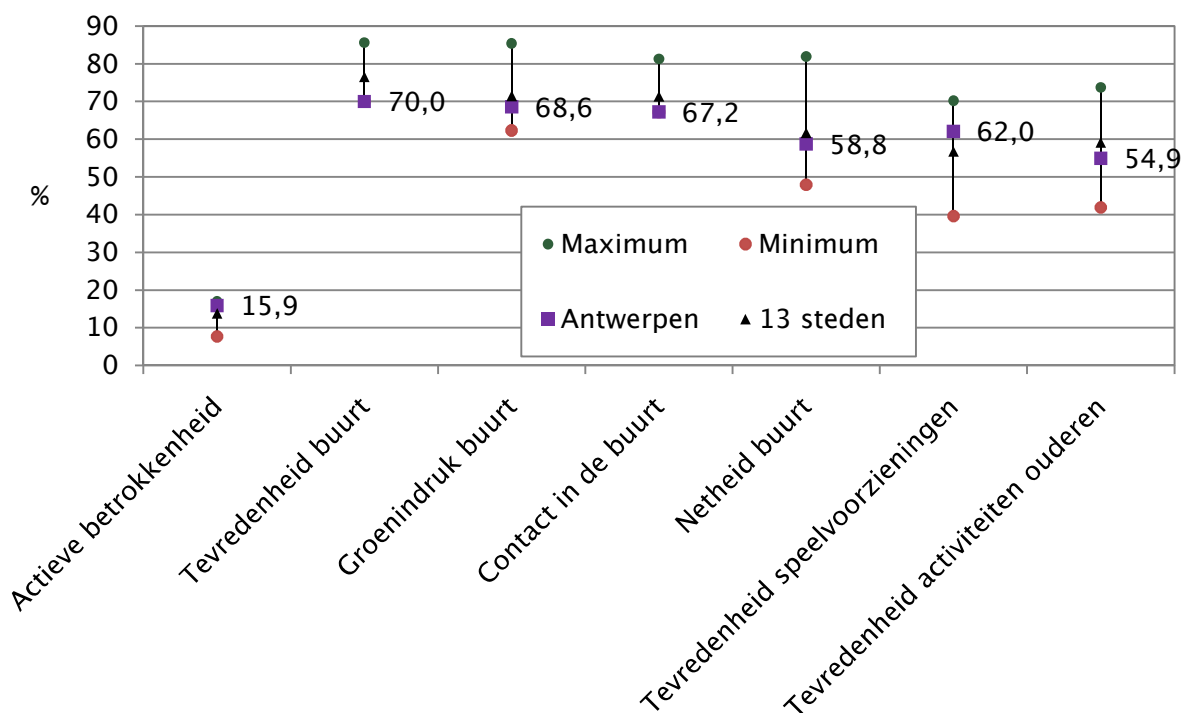
4.5 In Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd

Indicatoren

- Actieve betrokkenheid van de burger
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat het afgelopen jaar actief is geweest om iets in de buurt of stad te verbeteren
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Tevredenheid over de buurt
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over zijn buurt
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Groenindruk van de eigen buurt
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er voldoende groen is in de eigen buurt
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Tevredenheid over contact in de buurt
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat het aangenaam vindt om met de mensen in de buurt te praten
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Indruk van de netheid in de buurt
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat de straten en voetpaden in hun buurt over het algemeen netjes zijn
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011

- Tevredenheid over de speelvoorzieningen
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er in de buurt voldoende speelvoorzieningen zijn voor kinderen
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Tevredenheid over activiteiten voor ouderen in de buurt
Def: Aandeel (%) 55-plussers dat tevreden is over de activiteiten voor ouderen in de buurt
Bron: Survey Stadsmonitor 2008 en 2011
- Mijddedrag op bepaalde plekken in de stad
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat zegt altijd of vaak bepaalde plekken in de stad/wijk te mijden omwille van risico's op onveiligheid
Bron: Survey Stadsmonitor 2011
- Algemeen onveiligheidsgevoel
Def: Aandeel (%) van de bevolking dat altijd of vaak algemene onveiligheidsgevoelens ervaart
Bron: Survey Stadsmonitor 2011
- Onaangepaste snelheid van het verkeer
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat onaangepaste snelheid van het verkeer in de buurt als een probleem ervaart
Bron: Survey Stadsmonitor 2011
- Vandalisme (Second best voor verloedering/rommel)
Def: Aandeel (%) inwoners dat de afgelopen maand last heeft ondervonden van vandalisme
Bron: Survey Stadsmonitor 2011
- Geluidshinder verkeer
Def: Aandeel (%) van de inwoners dat de afgelopen maand last heeft ondervonden van lawaaihinder veroorzaakt door verkeer in de buurt
Bron: Survey Stadsmonitor 2011

Figuur 18 Leefbaarheid in de wijken (2011, in %)

Tabel 18 Leefbaarheid in de wijken (2008 en 2011, in %)

	2008	2011	Significante verandering ten opzichte van 2008
Actieve betrokkenheid burger	17,6	15,9	Neen
Tevredenheid over de buurt	72,7	70,0	Neen
Groenindruk van de buurt	64,0	68,6	Ja, ↑
Tevredenheid over contact in de buurt	67,4	67,2	Neen
Indruk netheid in de buurt	55,1	58,8	Ja, ↑
Tevredenheid over speelvoorzieningen	55,4	62,0	Ja, ↑
Tevredenheid over activiteiten voor ouderen	56,9	54,9	Neen

Tabel 19 Leefbaarheid in de wijken (2008 en 2011, in %)

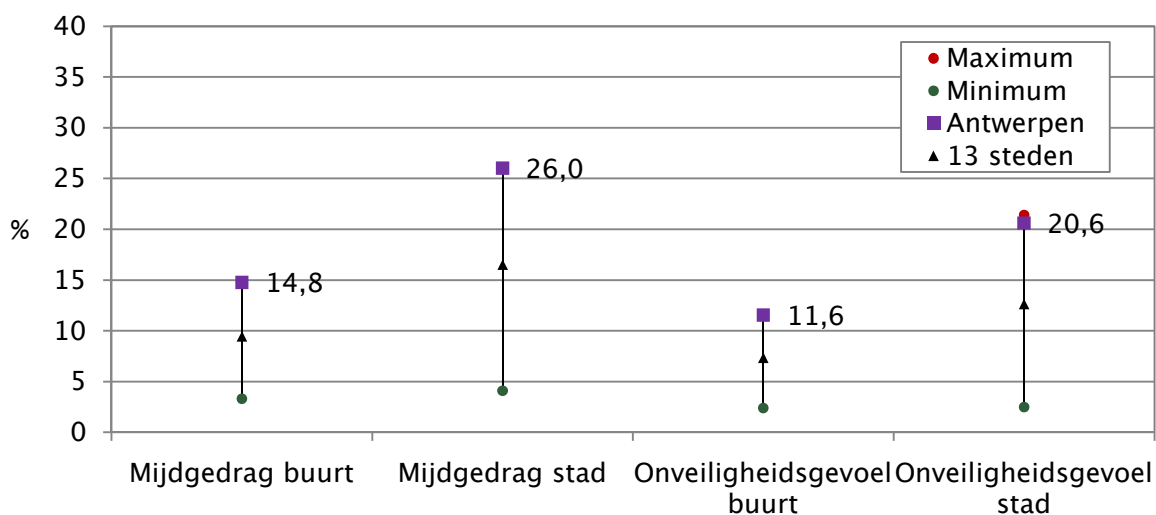
	Actieve betrokkenheid burger		Tevredenheid buurt		Groenindruk buurt	
	2008	2011	2008	2011	2008	2011
Antwerpen	17,4	17,8	69,7	67,0	51,7	58,6
Berchem	16,2	15,0	78,9	79,9	65,6	70,3
Bezali	16,6	15,8	80,2	79,1	82,1	82,9
Borgerhout	22,2	20,0	64,5	63,7	60,0	64,0
Deurne	15,6	11,0	69,0	63,7	74,9	75,9
Ekeren	21,0	14,7	85,5	85,6	79,3	81,0
Hoboken	19,0	15,5	68,1	64,4	69,8	74,3
Merksem	19,0	17,3	81,3	73,7	67,7	74,3
Wilrijk	13,9	12,0	79,9	80,7	78,9	81,3
Totaal Antwerpen	17,6	15,9	72,7	70,0	64,0	68,6

	Tevredenheid contact in de buurt		Indruk netheid in de buurt		Tevredenheid speelvoorzieningen		Tevredenheid activiteiten ouderen	
	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011
Antwerpen	63,0	62,7	69,7	67,0	54,4	58,4	48,0	45,4
Berchem	71,7	72,3	78,9	79,9	58,6	62,7	51,9	54,5
Bezali	83,0	84,5	80,2	79,1	46,4	56,1	67,0	72,1
Borgerhout	64,4	63,4	64,5	63,7	55,8	61,0	44,0	42,9
Deurne	62,6	68,9	69,0	63,7	49,9	64,2	51,6	51,9
Ekeren	77,8	81,1	85,5	85,6	69,1	74,1	64,3	61,5
Hoboken	70,0	63,8	68,1	64,4	50,4	54,7	53,9	53,8
Merksem	73,0	66,4	81,3	73,7	59,7	71,1	59,1	59,0
Wilrijk	75,4	74,4	79,9	80,7	59,5	66,3	57,4	58,2
Totaal Antwerpen	67,4	67,2	72,7	70,0	55,4	62,0	52,0	51,6

Toelichting ME5: leefbaarheid in de wijken

Ongeveer 70% van de Antwerpenaren is **tevreden over de buurt**, de **groenindruk van de buurt** en het **contact in de buurt**. Ongeveer 60% van de inwoners is tevreden over de **speelvoorzieningen voor de jeugd** en de **netheid van de buurt**. Ten slotte is 55% van de inwoners tevreden over de **activiteiten voor de ouderen in de buurt** en is 16% van de inwoners het afgelopen jaar actief geweest om iets in de buurt of stad te verbeteren (**actieve betrokkenheid**). De tevredenheid over de groenindruk van de buurt, de tevredenheid over de netheid in de buurt en de tevredenheid over speelvoorzieningen zijn ten opzichte van 2008 significant toegenomen.

Figuur 19 Veiligheid (2011, in %)

Tabel 20 Veiligheid (2011, in %)

	2008	2011	Significante verandering ten opzichte van 2008
Mijdgedrag buurt		14,8	Nulmeting in 2011
Mijdgedrag stad		26,0	Nulmeting in 2011
Onveiligheidsgevoel buurt		11,6	Nulmeting in 2011
Onveiligheidsgevoel stad		20,6	Nulmeting in 2011

Tabel 21 Veiligheid (2011, in %)

	Mijdgedrag buurt	Mijdgedrag stad	Onveiligheidsgevoel buurt	Onveiligheidsgevoel stad
Antwerpen	17,6	21,7	14,5	17,7
Berchem	9,8	21,9	7,4	18,2
Bezali	4,0	32,8	4,0	29,6
Borgerhout	18,4	23,5	15,1	18,1
Deurne	15,8	33,1	10,9	23,3
Ekeren	3,4	27,0	2,1	23,3
Hoboken	22,3	32,5	18,4	27,6
Merksem	10,9	32,2	7,8	25,5
Wilrijk	7,7	25,0	5,2	19,2
Totaal Antwerpen	14,8	26,0	11,6	20,6

Toelichting ME5: Veiligheid

Een kwart van de Antwerpenaren geeft aan bepaalde plekken in de stad te mijden omwille van risico's van onveiligheid. Op buurtniveau geeft 15% van de mensen aan plaatsen te mijden. 1 op de 5 inwoners ervaart regelmatig onveiligheidsgevoelens in de stad, in de wijk is dit 12% van de inwoners.

SYNTHESEBEELD

Maatschappelijk effect 1

"Meer gezinnen met kinderen vestigen zich in de stad en blijven er wonen"

In januari 2011 telde Antwerpen 492.149 inwoners. In de periode 2000-2011 zijn er bijna 40.000 Antwerpenaren bijgekomen. Deze toename is het resultaat van een positieve natuurlijke aangroei en een positieve externe migratie. De interne migratie, migratie uit het binnenland, is negatief.

Antwerpen is een aantrekkingspool voor jongvolwassenen (+55,6%). In 2009 is het migratiesaldo van jonge gezinnen licht positief (+1,7%).

Men heeft ongeveer 8,2 jaarinkomens nodig om een woonhuis te kunnen kopen en 5,9 jaarinkomens om een appartement te kunnen kopen in Antwerpen. De betaalbaarheidsratio van een woonhuis is de hoogste onder de centrumsteden, de betaalbaarheidsratio van een appartement ligt onder het gemiddelde van de centrumsteden.

62% van de inwoners vindt dat er voldoende speelvoorzieningen zijn voor kinderen en 45,2% van de inwoners vindt dat er voldoende geschikte plekken zijn voor de jeugd. De tevredenheid over de speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd is significant toegenomen.

Antwerpen beschikt over 23 plekken voorschoolse kinderopvang per 100 kinderen van 0-3 jaar.

Maatschappelijk effect 2

"Antwerpen wil meer mensen aan het werk"

Antwerpen beschikt over 90 jobs per 100 inwoners. Dit is minder dan in de centrumsteden gemiddeld (95 jobs per 100 inwoners).

In totaal zijn er 30.723 NWWZ in Antwerpen. Het aandeel laaggeschoolde (53,4%) en jongere (17,5%) werklozen is afgenomen. Het aandeel langdurig werklozen (46,3%) en werklozen van niet-Belgische origine (49,4%) is toegenomen. In vergelijking met de centrumsteden telt Antwerpen een hoog aandeel werlozen van niet-Belgische origine.

Leerlingen van Belgische origine zitten voornamelijk in het ASO (22%), het BSO (19%) en het TSO (18%). Leerlingen van niet-Belgische origine zitten voornamelijk in het BSO (25%) en het OKAN (13%).

Het BSO (78,5%) telt het grootste aandeel leerlingen met schoolse vertraging, gevolgd door het TSO (61,5%) en het KSO (48,8%).

In het lager onderwijs is het aandeel leerlingen van niet-Belgische origine met schoolse vertraging afgenomen tot 45,8%, het aandeel leerlingen van niet-Belgische origine met schoolse vertraging is constant rond 21,4%.

Het aandeel leerlingen met schoolse vertraging in het secundair onderwijs van Belgische origine is constant rond 43,9%. Het aandeel leerlingen van niet-Belgische origine met schoolse vertraging is afgenomen tot 74,6%.

Maatschappelijk effect 3

"Antwerpenaars voelen zich meer betrokken bij de stad"
15,9% van de inwoners is het afgelopen jaar actief geweest om iets in de buurt of stad te verbeteren.
45,2% van de inwoners voelt zich voldoende geïnformeerd over de activiteiten, de dienstverlening, de initiatieven en de beslissingen in en door de stad.
Het vertrouwen in het stadsbestuur is significant afgenomen tot 24%. Een kwart van de inwoners voelt zich voldoende geconsulteerd door het stadsbestuur. Dit is minder dan in de centrumsteden gemiddeld.
Het aandeel inwoners dat bereid is om mee te praten over wat er in de stad gebeurt is significant afgenomen tot 41,1%.

Maatschappelijk effect 4

"De participatie aan en de tevredenheid over het cultuur-, sport- en vrijetijdsaanbod is verhoogd"
46,3% van de inwoners participeert regelmatig aan sport.
Het museumbezoek en het bezoek aan podiumvoorstellingen is significant afgenomen tot respectievelijk 66,6% en 64,1%. Het bioscoopbezoek (61,8%) en het bibliotheekbezoek (47,9%) zijn niet significant veranderd.
43,9% van de Antwerpenaars is actief in het verenigingsleven. De meerderheid is lid van een sportclub (25,5%).
De tevredenheid over sportvoorzieningen (68,9%), recreatievoorzieningen (63,1%), het culturele aanbod (80,2%), het horeca aanbod (85,4%) en het aanbod aan uitgaansgelegenheden (77,4%) is significant gestegen.

Maatschappelijk effect 5

"In Antwerpen groeit de verdraagzaamheid tussen individuen en groepen zodat er in diversiteit wordt samengeleefd"
15,9% van de inwoners is het afgelopen jaar actief geweest om iets in de buurt of stad te verbeteren.
7 op de 10 inwoners zijn tevreden over hun buurt. 67,2% van de inwoners is tevreden over het contact in de buurt.
De groenindruk en de tevredenheid over de netheid in de buurt zijn significant toegenomen. 68,6% van de inwoners is tevreden over de groenindruk en 58,8% van de inwoners is tevreden over de netheid van de buurt.
54,9% van de inwoners is tevreden over de activiteiten voor ouderen in de buurt. De tevredenheid over de hoeveelheid speelvoorzieningen voor kinderen is significant toegenomen tot 62%.
14,8% van de inwoners geeft aan bepaalde buurten in de buurt te ontwijken wegens risico's op onveiligheid, op stadsniveau loopt dit op tot 26%. 11,6% van de inwoners ervaart regelmatig onveiligheidsgevoelens op buurtniveau, op stadsniveau is dit 20,6%.

Bijlage 1

Stedenfonds – rapportering districten

In het kader van het stedenfonds werden door de Studiedienst Stadsobservatie gegevens in verband met verhuisbewegingen, arbeidsmarkt en onderwijs aangeleverd tot op districtsniveau. In deze nota wordt ook de interpretatie van deze gegevens opgenomen. We overlopen district per district. Meer gegevens kunnen geraadpleegd worden op www.antwerpen.buurtmonitor.be .

De gebruikte indicatoren zijn:

1. Verhuisbewegingen:

- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 18 tem 24-jarige Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 18 tem 24-jarige niet Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 25 tem 29-jarige Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 25 tem 29-jarige niet Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 30 tem 39-jarige en 0 t.e.m. 9-jarige Belgen
- Migratiesaldo / 10.000 inwoners bij 30 tem 39-jarige en 0 t.e.m. 9-jarige niet Belgen

2. Arbeidsmarkt

- Werkzaamheidsgraad
- Aandeel van mannen binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel van vrouwen binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel van laaggeschoolden (lager onderwijs, lager secundair onderwijs, deeltijds beroeps, leertijd) binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel van mensen met herkomst van buiten de EU binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel van langdurig werklozen (≥ 1 jaar) binnen de niet werkende werkzoekenden
- Aandeel van -25-jarigen met werkloosheidsuitkering binnen de niet werkende werkzoekenden

3. Onderwijs

- Aandeel van Belgische leerlingen gewoon lager onderwijs met schoolse vertraging
- Aandeel van niet Belgische leerlingen gewoon lager onderwijs met schoolse vertraging
- Aandeel van Belgische leerlingen gewoon voltijds secundair onderwijs met schoolse vertraging
- Aandeel van niet Belgische leerlingen gewoon voltijds secundair onderwijs met schoolse vertraging
- Aandeel van Belgische leerlingen in BSO / DBSO / BUSO tov het totaal aantal Belgische leerlingen in het secundair onderwijs
- Aandeel van niet Belgische leerlingen in BSO / DBSO / BUSO tov het totaal aantal niet Belgische leerlingen in het secundair onderwijs

1. District Antwerpen

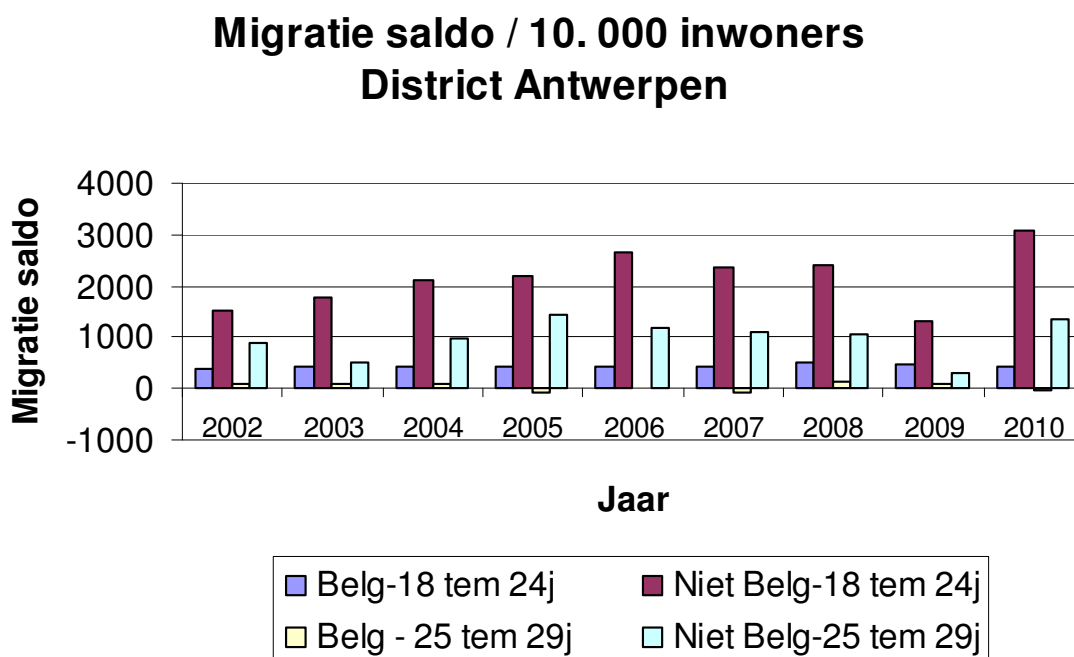
1.1. Verhuisbewegingen

De jonge niet Belgen laten binnen het district Antwerpen relatief hoge migratiesaldi optekenen. Dit is het geval bij zowel de 18 tem 24-jarigen als bij de 25 tem 29-jarigen. Ook de 18 t.e.m. 24-jarige Belgen vertonen over de verschillende jaren een positief migratiesaldo. Het migratiesaldo van de 25-29-jarige Belgen ligt vrij laag en is in sommige jaren licht negatief.

Wanneer we kijken van welke Belgische gemeenten de jongeren van 18 t.e.m. 24 jaar in de jaren 2002-2010 vooral komen blijkt Brussel bovenaan te staan met een saldo van +599 mensen. De top 10 wordt verder vervolledigd door het district Borgerhout en een aantal gemeenten uit het Antwerpse arrondissement, zoals Brasschaat, Kapellen, Ranst, Schoten en Schilde.

In tabel 2 kunnen we de top tien gebieden zien waar het saldo van migratie voor het district Antwerpen negatief was. Het gaat hier om gebieden waar Antwerpen netto inwoners aan verliest. Bij het district Deurne zien we het meest negatieve saldo met -469 mensen, dus aan Deurne verliest Antwerpen de meeste inwoners. Daarna komen de districten Merksem, Berchem en Hoboken.

Grafiek 1. Migratie saldo van District Antwerpen, voor jonge Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 1: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
BRUSSEL	599
BORGERHOUT	
ANTWERPEN	304
BRASSCHAAT	281
KAPELLEN ANTW.	270
RANST	170
SCHOTEN	170
SCHILDE	167
ZOERSEL	141
KALMTHOUT	133
EKEREN	
ANTWERPEN	129

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 2: Top 10 verliesgebieden 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
DEURNE ANTWERPEN	-469
MERKSEM ANTWERPEN	-168
BERCHEM ANTWERPEN	-94
HOBOKEN ANTWERPEN	-50
BRUSSEL ELSENE	-17
ZWIJNDRECHT	-15
HEMIKSEM	-9
BRUSSEL SINT-PIETERS-WOLUWE	-9
BRUSSEL SINT-GILLIS	-5
ZEEBRUGGE BRUGGE	-4

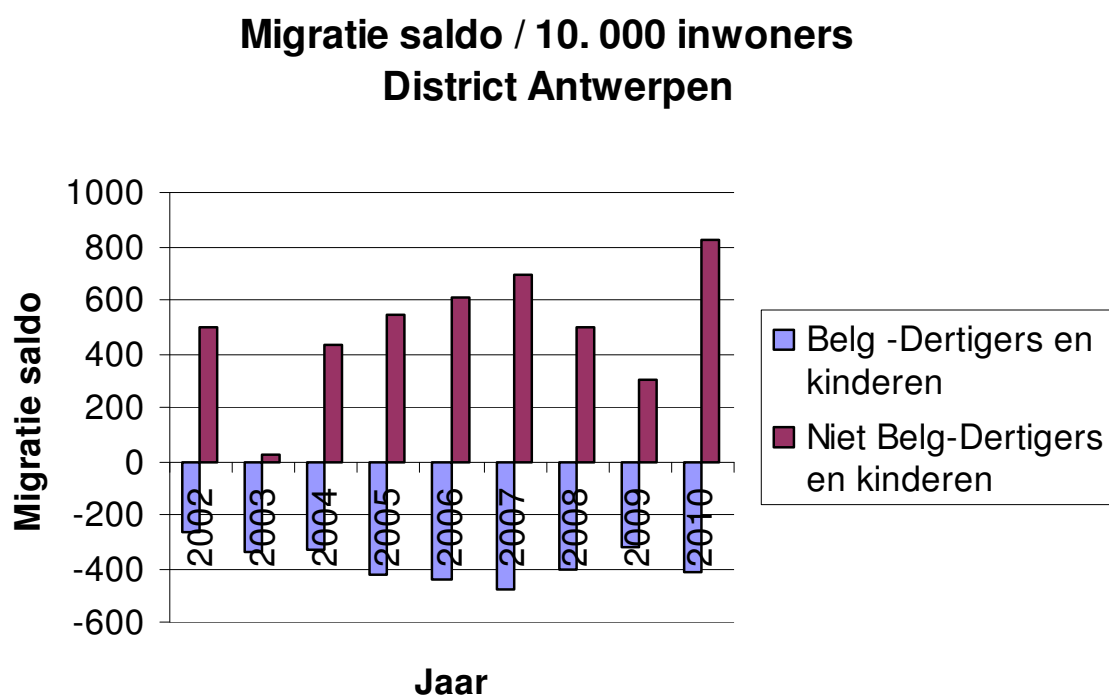
Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Het migratiesaldo bij jonge gezinnen (dertigers en kinderen tot 10 jaar) is negatief bij de Belgen en positief bij de niet Belgen. Het saldo bij de Belgen is doorheen de periode 2002-2007 gedaald. Nadien stagneerde het.

Wanneer we naar tabel 3 van welke Belgische gemeenten de jonge gezinnen (dertigers en kinderen tot 10 jaar) vooral komen blijkt Brussel ook bovenaan te staan met een saldo van +1148 mensen. De rest van de top 10 wordt vervolledigd door Gent, Sint-Truiden en Lanaken.

In tabel 4 kunnen we de top tien gebieden zien waar het saldo van migratie voor het district Antwerpen negatief was in de categorie van de jonge gezinnen. De districten Deurne, Hoboken, Merksem, Berchem, en Wilrijk hebben in deze volgorde de meest negatieve saldi. Dat betekent dat het district Antwerpen netto inwoners verliest aan deze districten. Het district Deurne heeft de negatiefste saldo met -1852 mensen.

Grafiek 2. Migratie saldo van District Antwerpen, voor jonge gezinnen van Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 3: Top 10 winstgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
BRUSSEL	1148
GENT	99
SINT-TRUIDEN	94
LANAKEN	62
STEENOKKERZEEL	53
LEUVEN	52
ALSEMBERG	43
BULLINGEN	43
LIEGE	43
BULLINGEN	43

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 4: Top 10 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
DEURNE ANTWERPEN	-1852
HOBOKEN ANTWERPEN	-1424
MERKSEM ANTWERPEN	-1163
BERCHEM ANTWERPEN	-1116
WILRIJK ANTWERPEN	-1090
MORTSEL	-461
ZWIJNDRECHT	-415
EDEGEM	-335
SCHOTEN	-328
BORGERHOUT ANTWERPEN	-312

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

1.2. Arbeidsmarkt

Anno 2009 bedraagt de werkzaamheidsgraad 55%. De werkzaamheidsgraad stijgt door de jaren heen zowel in het district Antwerpen als in de Stad Antwerpen. De ratio van het district ligt wel onder die van de stad.

Het aandeel van vrouwen binnen de werklozen ligt op 40% in anno 2012. In 2012 is het aandeel van laaggeschoolden binnen de niet werkende werkzoekenden 54%. Het aandeel blijft sinds 2010 stabiel¹. Circa 55% van de werkzoekenden in 2012 is van een niet EU etniciteit. Dit aandeel heeft een licht stijgende tendens vanaf jaar 2009². Het aandeel langdurig werklozen bedraagt anno 2012 47,4%. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 7% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie in 2012. In 2001 lag dit percentage nog op 10%.

Tabel 5: Werkzaamheidsgraad (%) Jaar 2000-2009

Jaar	District Antwerpen	Stad Antwerpen
2000	51,6	57,5
2003	49,5	56,6
2005	50,4	57,5
2007	53,5	58,2
2009	54,8	59,7

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

¹ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

² Vanaf 2007 wordt de etniciteit via de nationaliteit bij geboorte geregistreerd. Daarvoor werd etniciteit via naamherkenning bepaald. Dit verschil in manier van meten kan de vergelijkbaarheid tussen de jaren verminderen.

Tabel 6: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ niet EU etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	57,0	43,0	40,3	42,0	45,7	10,0
2006	57,8	42,2	53,9	46,2	51,7	8,3
2009	59,2	40,8	55,0	52,3	43,1	8,0
2010	61,3	38,7	53,4	51,7	44,1	8,6
2011	60,7	39,3	54,0	53,0	47,4	6,6
2012	60,0	40,0	53,9	55,2	47,4	6,7

Bron: VDAB

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

1.3. Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2010-2011 is een kwart van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 49%.

In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger in vergelijking met het lager onderwijs. Bij de Belgische leerlingen is iets meer dan de helft schools vertraagd, met een aandeel in het schooljaar 2010-2011 van 53% en 77% bij de niet Belgen.

In tabel 8 kunnen we het aandeel van leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO zien. In het schooljaar 2010-2011 ligt dit percentage op 30% voor de Belgen en 39% voor de niet Belgen.

Tabel 7: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	23,9	52,1	50,4	75,7
2005-2006	26,1	50,5	50	80
2007-2008	26,2	45,7	51,3	78,5
2010-2011	25,6	48,8	53,1	77,2

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 8: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	25,2	36,1
2005-2006	27,4	40,4
2007-2008	29	38,1
2010-2011	30,1	38,7

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

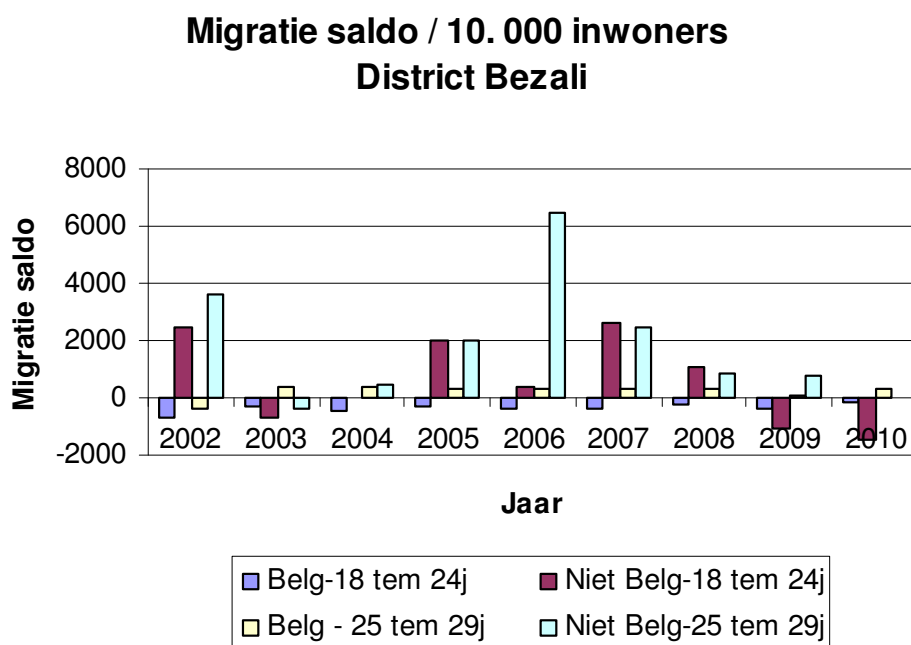
2. District Bezali

2.1. Verhuisbewegingen

We geven de gegevens voor het district Berendrecht-Zandvliet-Lillo(Bezali) ter informatie mee. Bij de gegevens met betrekking tot verhuisbewegingen gaat het over kleine aantallen.

Bij jonge Belgen (18 tem 24 jaar) is er over het algemeen een verlies. Er is een bescheiden winst aan Belgen van 25 tem 29 jaar over de jaren. Het relatieve migratiesaldo bij niet Belgen verloopt grillig omdat het aantal vreemdelingen dat in Bezali woont eerder beperkt is. In de jaren 2002, 2005 en 2007 is het saldo positief maar in 2009 en 2010 is het saldo negatief voor de groep van 18 tot 25 jaar.

Grafiek 3. Migratie saldo van District Bezali, voor jonge Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

In tabel 9 en 10 kunnen we de winst- en verliesgebieden in de migratie zien. In tabel 9 zijn er de top 10 winstgebieden die naar het district Bezali het meest bijdroegen. Het saldo was het meest positief voor de mensen die van Hoboken kwamen met een positieve saldo van 7 mensen, daarna komen Edegem, en Hove.

In tabel 10 kunnen we zien dat Bezali netto het meeste jongeren verliest aan het district Antwerpen en het naburige Stabroek.

Tabel 9: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
HOBOKEN ANTWERPEN	7
EDEGEM	2
HOVE	2
WUUSTWEZEL	2
BREE	2
GROBBENDONK	1
HEMIKSEM	1
HERSELT	1
LAAKDAL	1
MINDERHOUT	1

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

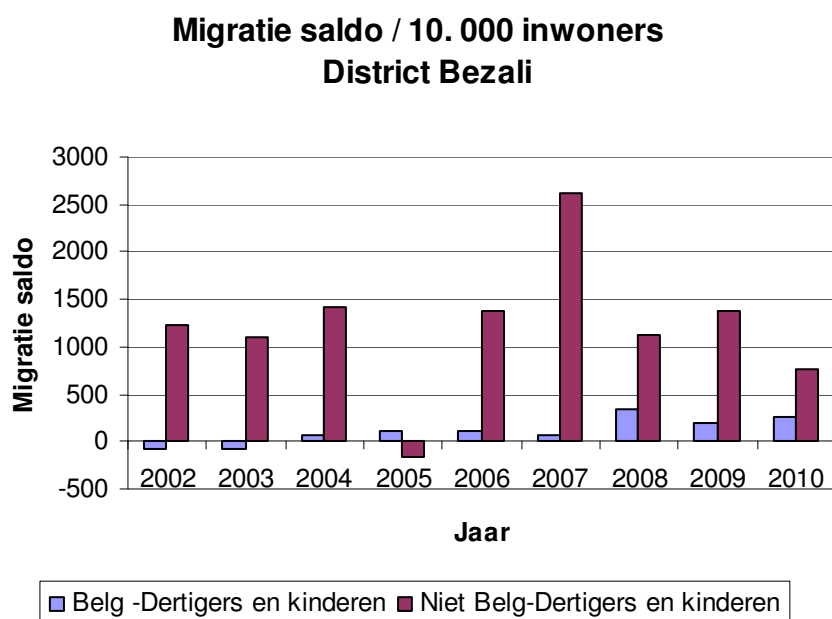
Tabel 10: Top 10 verliesgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	-83
STABROEK	-63
KAPELLEN ANTW.	-21
BORGERHOUT ANTWERPEN	-14
MERKSEM ANTWERPEN	-14
DEURNE ANTWERPEN	-9
MECHELEN	-8
BERCHEM ANTWERPEN	-6
EKEREN ANTWERPEN	-6
BORSBEEK ANTW.	-6

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Wat betreft de jonge gezinnen is er over de jaren heen een positief saldo voor de niet Belgische jonge gezinnen. Het saldo voor de jonge Belgische gezinnen heeft lage waarden over de jaren heen. In de laatste jaren 2008, 2009 en 2010 is het saldo licht positief.

Grafiek 4. Migratie saldo van District Bezali, voor jonge gezinnen van Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

In tabel 11 kunnen we zien dat het district Antwerpen de grootste bijdrager is voor mensen die in het district Bezali komen wonen, met een saldo van 699 mensen. Andere gebieden waarvan Bezali netto kinderen en dertigers wint zijn Stabroek en Ekeren-Antwerpen.

Tabel 12 toont de gebieden waaraan Bezali dertigers en kinderen verliest. Dit zijn in eerste instantie Ranst, Kontich en Lier.

Tabel 11 : Top 10 winstgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	699
STABROEK	424
EKEREN	
ANTWERPEN	186
MERKSEM	
ANTWERPEN	121
DEURNE	
ANTWERPEN	71
KAPellen ANTW.	59
SCHOTEN	52
KALMTHOUT	50
BORGERHOUT	
ANTWERPEN	41
HOBOKEN	
ANTWERPEN	41

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 12: Top 10 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
RANST	-9
KONTICH	-8
LIER	-7
WILLEBROEK	-7
MENEN	-6
HEIST-OP-DEN-BERG	-5
RIJKEVORSEL	-5
HAM	-4
DURAS	-4
PULLE	-4

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

2.2. Arbeidsmarkt

De werkzaamheidsgraad in Bezaai in 2009 ligt op 68%. De werkzaamheidsgraad stijgt in de periode 2000-2009. Ten opzichte van 2000 is dit een stijging met 6,7 procentpunten. In vergelijking met de Stad Antwerpen ligt de werkzaamheidsgraad bijna 10 procentpunten hoger..

De helft van de werkzoekenden bestaat uit vrouwen. Iets meer dan de helft is laaggeschoold (54%), het aandeel werkzoekenden van buiten de EU niet werkende werkzoekenden ligt op 17%. Deze laatste ratio kent een stijging in de periode 2001-2012. Het aandeel langdurig werklozen in 2012 ligt op 51%. Het percentage jongere werkzoekenden met een uitkering in 2012 ligt op 7,6%.

Tabel 13: Werkzaamheidsgraad 2000-2009

Jaar	District Berendrecht-Zandvliet-Lillo	Stad Antwerpen
2000	61,5	57,5
2003	62,0	56,6
2005	63,8	57,5
2007	65,3	58,2
2009	68,2	59,7

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 14: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ Niet EU etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	39,6	60,4	63,8	6,5	53,6	9,6
2006	43,8	56,2	59,6	7,1	57,2	9,7
2009	51,5	48,5	55,4	12,9	42,9	10,2
2010	55,0	45,0	56,8	15,3	46,0	11,0
2011	47,8	52,2	57,3	11,8	49,2	5,3
2012	50,1	49,9	53,5	17,3	51,0	7,6

Bron: VDAB.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

2.3 Onderwijs

Het aandeel Belgische leerlingen met schoolse vertraging in het lager onderwijs in Bezali in het schooljaar 2010-2011 bedraagt 18%. Dit aandeel is gedaald in vergelijking met het schooljaar 2005-2006. Bij de niet Belgen in het lager onderwijs ligt het aandeel in het schooljaar 2010-2011 op 47%. De getallen voor de niet Belgische leerlingen geven we slechts informatief mee. De absolute aantallen waarop deze cijfers gebaseerd zijn, zijn te klein om trends te onderscheiden voor deze groep. In het secundair onderwijs bedraagt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging anno 2010-2011 43% voor de Belgen en 86% voor de niet Belgen. Ook hier liggen de absolute aantallen voor de niet Belgen laag.

Het aandeel Belgische leerlingen dat het secundair BSO, DBSO of BUSO volgt ligt in 2010-2011 op 36% voor de Belgen en 32% voor de niet Belgen.

Tabel 15: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	21,9	33,3	39,8	70
2005-2006	23	37,8	42,4	81,8
2007-2008	18,8	45,5	43,8	78,6
2010-2011	17,9	47,4	44,7	86,4

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Tabel 16: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	31,7	19
2005-2006	33,3	31
2007-2008	34	17,6
2010-2011	35,7	32,0

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

3. District Ekeren

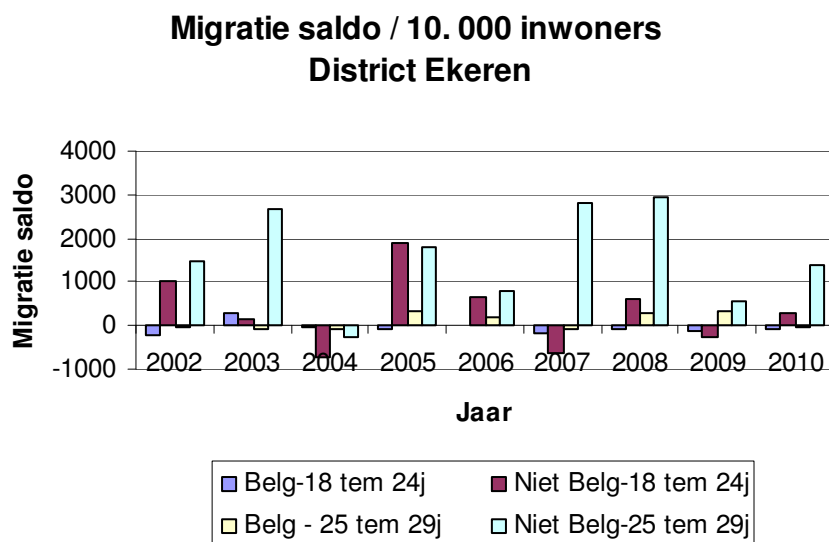
3.1. Verhuisbewegingen

Ook voor Ekeren geldt de opmerking dat wanneer we de bevolking opsplitsen naar leeftijd en nationaliteit dat vooral bij de niet Belgen sprake is van kleine aantallen. Conclusies voor deze groep moeten dus met de nodige voorzichtigheid getrokken worden. Geen enkele groep jongeren kent wat betreft migraties een vast patroon. Bij de meeste van deze groepen wisselen positieve migratiesaldi en negatieve elkaar af. Zie grafiek 5.

De gemeenten waar Ekeren de meeste jongeren (18 te.m. 24 jaar) van wint zijn Brussel (met een saldo van 96 mensen), Braschaat, en Schoten.

De gemeenten waar Ekeren de meeste jongeren (18 te.m. 24 jaar) aan verliest zijn het district Antwerpen, Gent en district Berchem. Zie tabel 18. Het district Antwerpen met -122 mensen heeft het saldo met de meest negatieve waarde.

Grafiek 5. Migratie saldo van District Ekeren, voor jonge Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 17: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
BRUSSEL	96
BRASSCHAAT	42
SCHOTEN	22
STABROEK	16
KALMTHOUT	11
ESSEN	9
KAPELLEN ANTW.	9
WUUSTWEZEL	9
HOBOKEN	
ANTWERPEN	8
RANST	8

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 18: Top 10 verliesgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	-122
GENT	-18
BERCHEM ANTWERPEN	-15
WILRIJK ANTWERPEN	-13
DEURNE ANTWERPEN	-9
MECHELEN	-7
LEUVEN	-7
BRECHT	-6
MOL	-6
DUFFEL	-5

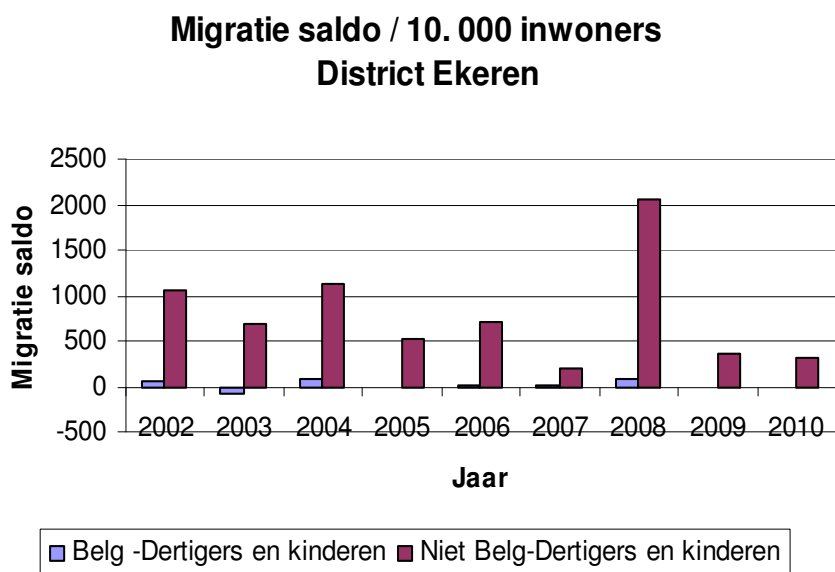
Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Bij de dertigers en kinderen onder 10 jaar is het migratiesaldo vooral positief. Vooral bij de niet Belgen is er een relatief hoog saldo per 10.000 inwoners. Zie grafiek 6. Dit heeft deels te maken met het kleine aantal inwoners met vreemde nationaliteit. Voor de jonge Belgische gezinnen wisselen de saldi rond nul af.

De gebieden waar Ekeren het meeste inwoners uit deze categorieën van wint, zijn Brussel met 311 mensen, district Antwerpen met 272 mensen en Deurne.

De gebieden waar Ekeren het meeste inwoners uit deze categorieën aan verliest, zijn Stabroek (met -122 mensen), Brasschaat en Kapellen Antwerpen.

Grafiek 6. Migratie saldo van District Ekeren, voor jonge gezinnen van Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 19: Top 10 winstgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
BRUSSEL	311
ANTWERPEN	272
DEURNE ANTWERPEN	182
MERKSEM ANTWERPEN	144
BORGERHOUT ANTWERPEN	90
BERCHEM ANTWERPEN	65
BORSBEEK ANTW.	37
WILRIJK ANTWERPEN	20
EDEGEM	19
HOBOKEN ANTWERPEN	19

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 20: Top 10 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
STABROEK	-122
BRASSCHAAT	-102
KAPELLEN ANTW.	-71
KALMTHOUT	-62
BRECHT	-45
SCHILDE	-33
ZOERSEL	-31
BEVEREN-WAAS	-21
MALLE	-18
STEKENE	-13

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

3.2. Arbeidsmarkt

De werkzaamheidsgraad kent een stijgende tendens. In 2009 bedraagt deze 71,2%, wat een verschil van 4,5 procentpunten is met de 66,7% van het jaar 2000. In vergelijking met de stad Antwerpen ligt de werkzaamheidsgraad in Ekeren hoger.

Anno 2012 is de helft van de werkzoekenden vrouw. Het aandeel laaggeschoolden bedraagt 42,4%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel gedaald³. In het jaar 2012 heeft 13,6% van de werkzoekenden een niet EU-herkomst. De andere jaren is dit aandeel lager. Het aandeel langdurig werklozen ligt in 2012 op 41,1%. Tenslotte zien we dat de -25-jarigen in 2012 8% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie. Dit aandeel schommelt tussen 2001 en 2012 tussen 8 en 10%.

Tabel 21: Werkzaamheidsgraad 2000-2009

Jaar	District Ekeren	Stad Antwerpen
2000	66,7	57,5
2003	67,2	56,6
2005	68,1	57,5
2007	69,2	58,2
2009	71,2	59,7

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

³ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel 22: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ Niet EU etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	37,6	62,4	49,4	3,7	47,8	8,3
2006	44,2	55,8	45,2	4,6	46,2	9,0
2009	47,3	52,7	43,3	8,8	37,9	8,3
2010	54,0	46,0	44,4	12,4	39,3	10,2
2011	47,9	52,1	42,5	13,1	42,7	9,8
2012	49,9	50,1	42,4	13,6	41,1	7,8

Bron: VDAB.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

3.3. Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2010-2011 13% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 40%, zie tabel 23. Het aantal niet Belgische leerlingen in Ekeren ligt eerder laag, waardoor opgelet moet worden met de conclusies m.b.t. deze groep.

In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger. Bij de Belgische leerlingen is ongeveer een derde schools vertraagd (32% in het jaar 2010-2011), bij de niet Belgen ligt het percentage op 67% in dat schooljaar.

Ongeveer 20% van de Belgische leerlingen volgt les binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO in het schooljaar 2010-2011. Bij de niet Belgen is dit 29%. Verschillen met de andere jaren zijn niet merkwaardig.

Tabel 23: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	13	55,6	33,7	76,7
2005-2006	13,2	58,2	34	77,8
2007-2008	13,6	38,9	33,7	76,9
2010-2011	13,4	39,7	32,0	67,2

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 24: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	18,3	32,4
2005-2006	19,9	35
2007-2008	21,3	35,1
2010-2011	20,3	35,3

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

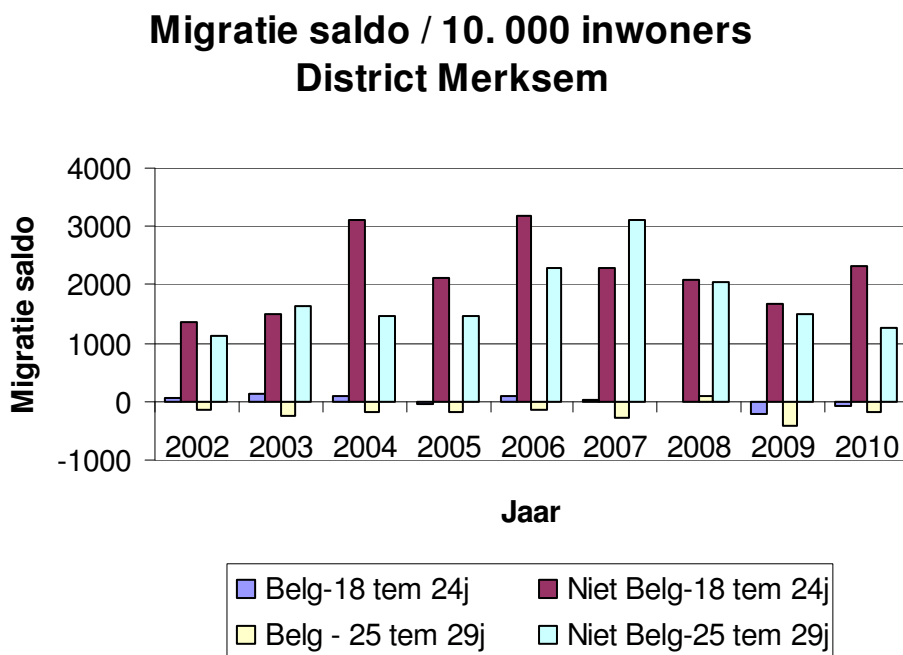
4. District Merksem

4.1. Verhuisbewegingen

Merksem kent bij de jongere groepen vooral een relatief sterke aangroei van niet Belgen in de periode 2002-2010. Bij de Belgische jongeren ligt het relatief migratiesaldo eerder laag en is het in de meeste jaren negatief voor Belgen tussen 25 en 29 jaar.

Merksem wint vooral 18 t.e.m. 24-jarigen van Borgerhout, Kapellen en Schoten. Aan Zwijndrecht en Berchem verliest Merksem dan weer meer jongeren.

Grafiek 7. Migratie saldo van District Merksem, voor jonge Belgen en niet Belgen.

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 25: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
BORGERHOUT ANTWERPEN	61
KAPELLEN ANTW.	50
SCHOTEN	46
DEURNE ANTWERPEN	25
HOBOKEN ANTWERPEN	18
BRUSSEL	17
WIJNEGEM	12
BRASSCHAAT	11
SCHILDE	10
MECHELEN	9

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 26: Top 10 verliesgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

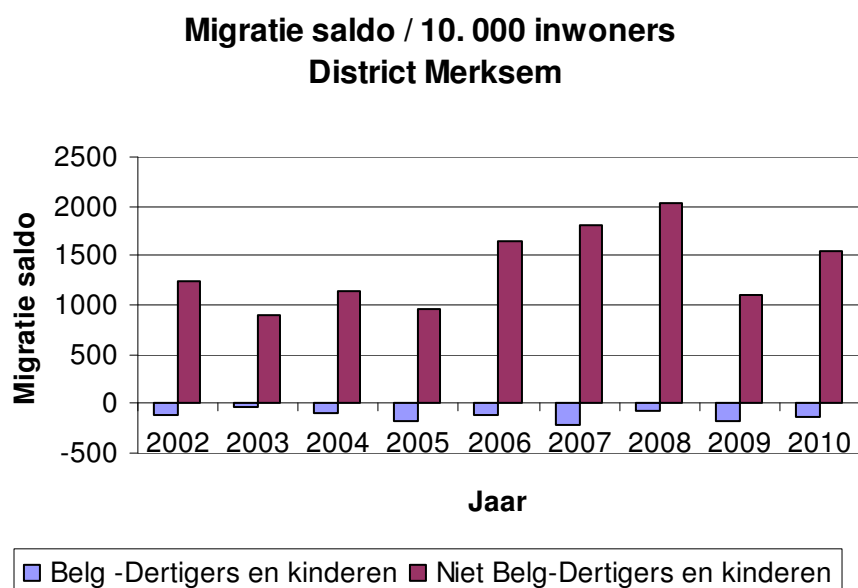
Gemeente / district	Saldo
ZWIJNDRECHT	-24
BERCHEM ANTWERPEN	-18
WILRIJK ANTWERPEN	-16
SINT-NIKLAAS	-15
WOMMELGEM	-14
BOOM	-10
BOECHOUT	-9
BORSBEEK ANTW.	-9
GEEL	-8
STABROEK	-8

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Het migratiesaldo van de jonge gezinnen (dertigers en kinderen minder dan 10 jaar) is algemeen negatief voor de Belgen en positief voor de niet Belgen. De tendens voor de niet Belgen is een quasi stijgende tendens door de jaren heen tot het jaar 2008. Daarna valt het saldo een beetje terug. De tendens voor de Belgen is constant met lichte negatieve waarden.

De gebieden die meer inwoners uit deze categorie, aan Merksem bijdragen zijn de districten Antwerpen, Deurne en Borgerhout. Van Merksem gaan de mensen meestal naar Brasschaat, Brecht en Schoten.

Grafiek 8. Migratie saldo van District Merksem, voor jonge gezinnen van Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 27: Top 10 winstgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	1207
DEURNE ANTWERPEN	299
BORGERHOUT ANTWERPEN	290
BERCHEM ANTWERPEN	56
BRUSSEL	28
GENT	22
BRUSSEL SINT- JANS- MOLENBEEK	14
LEUVEN	11
BRUSSEL JETTE	8
RENDEUX	7

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 28: Top 10 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
BRASSCHAAT	-258
BRECHT	-244
SCHOTEN	-176
KAPellen ANTW.	-157
EKEREN ANTWERPEN	-137
STABROEK	-125
ZOERSEL	-55
WIJNEGEM	-47
SINT-NIKLAAS	-40
WUUSTWEZEL	-39

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

4.2. Arbeidsmarkt

De werkzaamheidsgraad bedraagt in 2009 65.3%. In vergelijking met de stad Antwerpen scoort Merksem hoger.

In tabel 30 kunnen we de samenstelling van de niet werkende werkzoekenden bekijken.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt in het jaar 2012 op 46%. Het aandeel laaggeschoolden in 2012 bedraagt 56%. In 2012 is het aandeel van de werkzoekenden van niet EU herkomst circa 40%. In vorige jaren lag het aandeel lager. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 46% in jaar 2012. Tenslotte zien we dat de -25-jarigen 10% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie.

Tabel 29: Werkzaamheidsgraad 2000-2009

Jaar	District Merksem	Stad Antwerpen
2000	63,0	57,5
2003	63,0	56,6
2005	63,9	57,5
2007	64,7	58,2
2009	65.3	59.7

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 30: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ Niet EU etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	42,9	57,1	55,3	15,8	47,7	10,2
2006	46,3	53,7	59,0	22,4	50,8	11,0
2009	51,8	48,2	60,3	32,3	38,3	9,7
2010	54,6	45,4	56,4	33,0	41,0	12,4
2011	52,7	47,3	56,8	34,6	47,2	9,3
2012	54,0	46,0	56,4	40,1	45,7	10,3

Bron: VDAB.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

4.3. Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2010-2011 23% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging in 2010-2011 op 46%.

In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger zowel voor de Belgen als voor de niet Belgen. Bij de Belgische leerlingen is in 2010-2011 44% schools vertraagd, bij de niet Belgen ligt het percentage op 77% in het schooljaar 2010-2011.

In het jaar 2010-2011 is het aandeel leerlingen in BSO / DBSO en BUSO 29% voor de Belgen en 39% voor de niet Belgen. Bij de Belgische leerlingen is dit aandeel gestegen.

Tabel 31: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	19,8	56,7	40,5	78
2005-2006	20	51,4	40,4	81,1
2007-2008	22,9	49,3	42,7	82,7
2010-2011	23,1	46	44,4	76,5

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 32: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	22,9	41,1
2005-2006	25,3	36,7
2007-2008	27,7	41,2
2010-2011	29,1	38,7

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

5. District Deurne

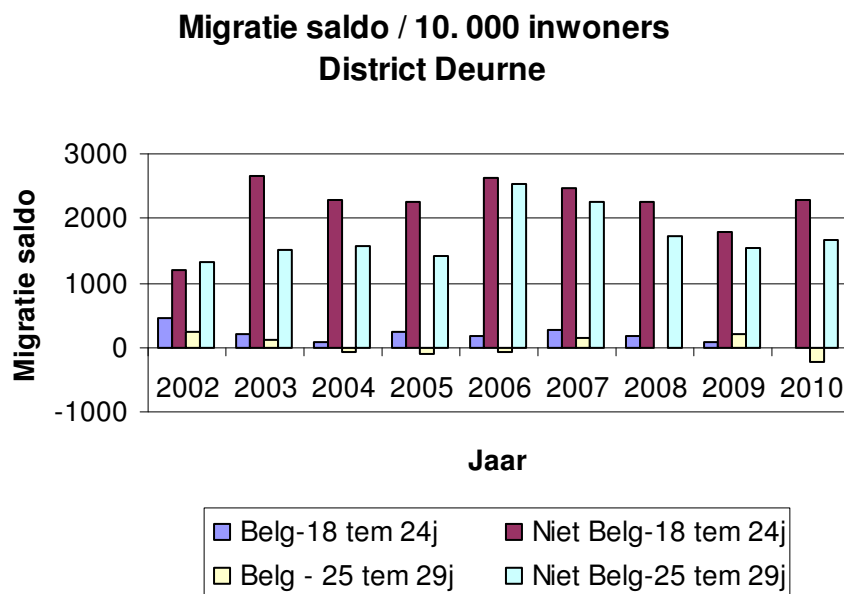
5.1. Verhuisbewegingen

Voor de meeste jaren is het migratiesaldo voor jongeren positief. Enkel voor de 25-29-jarige Belgen is het migratiesaldo tussen 2004 en 2006 negatief. Het migratiesaldo is relatief het hoogst bij de niet Belgische groepen.

Deurne trekt vooral jongeren (18 t.e.m. 24 jaar) aan uit andere districten. Vanuit de districten Antwerpen, Borgerhout en Berchem wint Deurne de meeste jongeren.

Gebieden waar Deurne vooral inwoners aan verliest zijn Borsbeek, Zwijndrecht en het district Merksem.

Grafiek 9. Migratie saldo van District Deurne, voor jonge Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 33: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	517
BORGERHOUT ANTWERPEN	391
BERCHEM ANTWERPEN	73
SCHILDE	53
HOBOKEN ANTWERPEN	31
SCHOTEN	30
BRUSSEL	30
ZOERSEL	28
BRASSCHAAT	26
WIJNEGEM	25

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 34: Top 10 verliesgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
BORSBEEK ANTW.	-89
ZWIJNDRECHT	-30
MERKSEM ANTWERPEN	-22
LIER	-20
NIEL	-16
BEVEREN-WAAS	-15
WESTERLO	-14
BOOM	-12
NIJLEN	-12
HEMIKSEM	-10

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

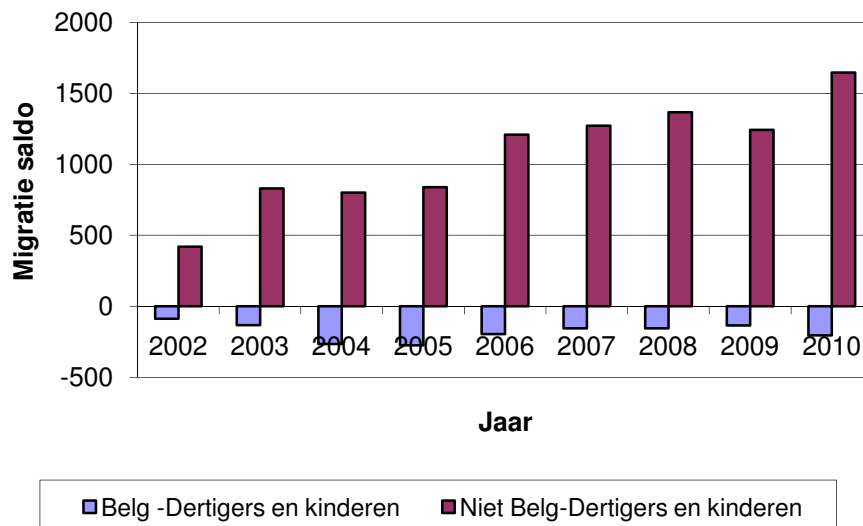
Bij de Belgische dertigers en kinderen onder 10 jaar is het migratiesaldo voor de periode 2002-2010 negatief. Bij de niet Belgen is het saldo positief in alle jaren.

Winstgebieden kunnen we het zien in tabel 35. Het saldo over de geanalyseerde periode is positief voor mensen die van het district Antwerpen komen met 1936 mensen, van Borgerhout met 1056 mensen en Berchem met 301 mensen.

Gemeenten waar Deurne deze categorie aan verliest zijn vooral naar Schoten, Merksem en Wijnegem (met saldi respectievelijk van -295, -290 en -255 mensen).

Grafiek 10. Migratie saldo van District Deurne, voor jonge gezinnen van Belgen en niet Belgen

Migratie saldo / 10. 000 inwoners District Deurne

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 35: Top 10 winstgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	1936
BORGERHOUT ANTWERPEN	1056
BERCHEM ANTWERPEN	301
BRUSSEL	56
GENT	21
LEUVEN	15
BRUSSEL ANDERLECHT	12
BRUSSEL SCHAARBEEK	11
SINT-TRUIDEN	10
HAMOIS	8

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 36: Top 10 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
SCHOTEN	-295
MERKSEM ANTWERPEN	-290
WIJNEGEM	-255
BRECHT	-186
ZOERSEL	-179
EKEREN ANTWERPEN	-176
WOMMELGEM	-165
BRASSCHAAT	-163
BORSBEEK ANTW.	-138
RANST	-134

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

5.2. Arbeidsmarkt

De werkzaamheidsgraad bedraagt anno 2009 64%. In vergelijking met 2000 ligt deze 4 procentpunten hoger. In vergelijking met de Stad Antwerpen is de werkzaamheidsgraad van Deurne hoger.

De samenstelling van de niet werkende werkzoekenden kunnen we het in tabel 38 bekijken.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt in het jaar 2012 op 46,5%. Het aandeel van laaggeschoolden niet werkende werkzoekende bedraagt in 2012 56%. Ten opzichte van 2006 is dit aandeel licht gedaald⁴. In 2012 is circa 45% van werkzoekenden van origine buiten de EU. Het aandeel steeg in vergelijking met het jaar 2006. Het aandeel langdurig werklozen in 2012 ligt op 45% ten opzichte van 51% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 9,6% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie in 2012.

Tabel 37: Werkzaamheidsgraad 2000-2007

Jaar	District Deurne	Stad Antwerpen
2000	60,3	57,5
2003	60,8	56,6
2005	61,6	57,5
2007	62,9	58,2
2009	64,4	59,7

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

⁴ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel 38: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ Niet EU etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	44,8	55,2	53,1	23,7	49,5	10,5
2006	48,2	51,8	59,8	32,6	51,4	10,9
2009	52,4	47,6	60,8	41,0	39,3	11,3
2010	54,5	45,5	59,3	42,0	42,5	10,9
2011	53,2	46,8	57,4	43,0	44,6	9,2
2012	53,5	46,5	55,9	44,9	44,6	9,6

Bron: VDAB.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

5.3. Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2010-2011 22,6% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op circa 44%.

In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger in vergelijking met het lager onderwijs. Bij de Belgische leerlingen is 52% schools vertraagd in 2010-2011, bij niet Belgen ligt het percentage op 75% in hetzelfde schooljaar.

Ongeveer 31% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO in het schooljaar 2010-2011. Bij de niet Belgen is dit 36%.

Tabel 39: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	22	60,1	46,6	78,5
2005-2006	21,5	53,3	47,4	85,8
2007-2008	22	47,9	49,6	85,3
2010-2011	22,6	43,8	52,2	75,4

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 40: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	25,4	36,8
2005-2006	28,1	38,7
2007-2008	30,2	40,1
2010-2011	31,2	36,3

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

6. District Borgerhout

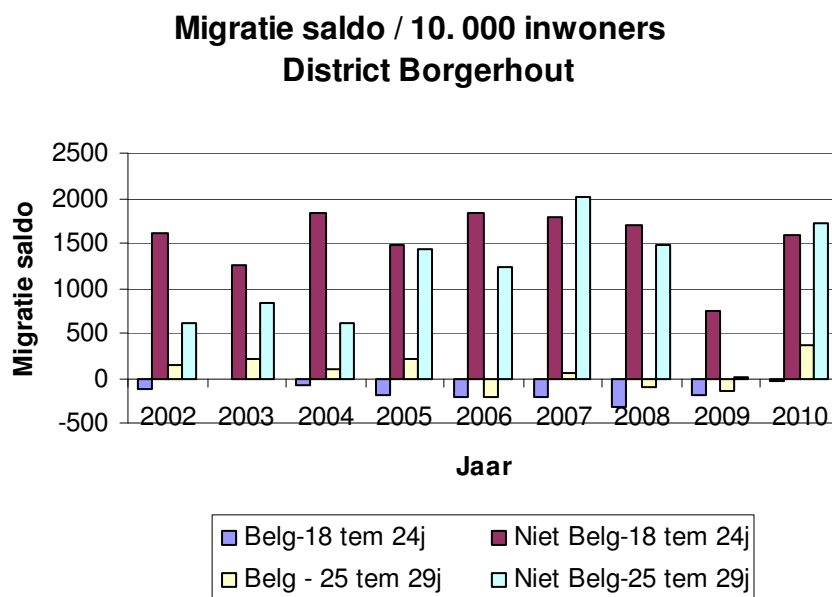
6.1. Verhuisbewegingen

Borgerhout kent een positief migratiesaldo bij niet Belgische jongvolwassenen zowel voor de 18 t.e.m. 24 jaar als de 25 t.e.m. 39-jaar, met positieve saldi van meer dan 1500 mensen per 10.000 inwoners. Bij de Belgen zien we een negatief migratiesaldo binnen de leeftijdscategorie van 18 t.e.m. 24 jaar. De 25 t.e.m. 39-jarige Belgen vertonen voor de meeste jaren een licht positief met uitzondering van 2006 en 2008-2009.

Borgerhout wint vooral jongeren uit Kapellen-Antwerpen, Ranst en Brussel. In tabel 41 kunnen we de top 10 winstgebieden met hogere positieve saldi zien.

De gebieden waar de mensen naartoe gaan zijn in eerste instantie de districten Deurne, Antwerpen en Merksem.

Grafiek 11. Migratie saldo van District Borgerhout, voor jonge Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 41: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
KAPELLEN ANTW.	38
RANST	25
BRUSSEL	23
MECHELEN	17
WOMMELGEM	16
HOVE	13
KALMTHOUT	13
BRECHT	12
LINT	12
ESSEN	11

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 42: Top 10 verliesgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

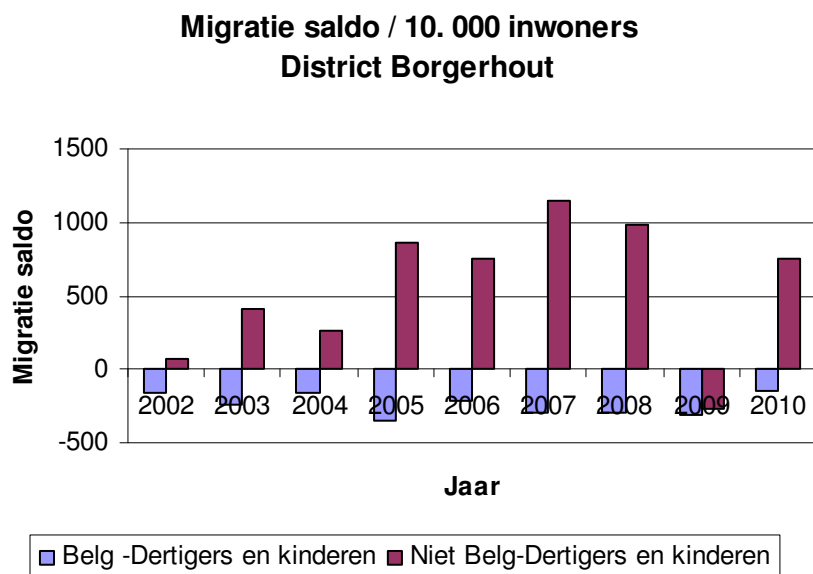
Gemeente / district	Saldo
DEURNE ANTWERPEN	-384
ANTWERPEN	-231
MERKSEM ANTWERPEN	-54
BORSBEEK ANTW.	-54
HOBOKEN ANTWERPEN	-33
WILRIJK ANTWERPEN	-22
ZWIJNDRECHT	-18
SINT-NIKLAAS	-10
TEMSE	-9
TURNHOUT	-8

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Bij de niet Belgische dertigers en kinderen is het migratiesaldo positief in al de jaren behalve in het jaar 2009 waar het saldo licht negatief is met circa -267 mensen (per 10.000 inwoners).

Antwerpen, Berchem en Brussel zijn de gebieden waarvandaan Borgerhout netto inwoners wint. Van Borgerhout gaat men in eerste instantie naar Deurne, Merksem en Hoboken.

Grafiek 12. Migratie saldo van District Borgerhout, voor jonge gezinnen van Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 43: Top 10 winstgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	478
BERCHEM ANTWERPEN	68
BRUSSEL	47
GENT	25
SINT-TRUIDEN	21
LEUVEN	18
CHARLEROI	11
MECHELEN	11
BRUSSEL SINT- GILLIS	10
STEENOKKERZEEL	9

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 44: Top 10 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
DEURNE ANTWERPEN	-1023
MERKSEM ANTWERPEN	-278
HOBOKEN ANTWERPEN	-143
WILRIJK ANTWERPEN	-142
BORSBEEK ANTW.	-95
EKEREN ANTWERPEN	-88
MORTSEL	-86
WOMMELGEM	-81
BRASSCHAAT	-69
WIJNEGEM	-59

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

6.2. Arbeidsmarkt

De werkzaamheidsgraad van het jaar 2009 bedraagt 56%, waarmee ze licht onder het stedelijk gemiddelde ligt.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2012 op 40%. Het aandeel laaggeschoolden niet werkende werkzoekenden bedraagt 56% in 2012. Dit aandeel is sinds 2006 vrij stabiel⁵. In 2012 is 63.3% van de werkzoekende van een niet EU herkomst. Het aandeel langdurig werklozen ligt in 2012 op 47% ten opzichte van 54% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 9% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie in 2012. Dit aandeel is gedaald ten opzichte van 2001.

Tabel 45: Werkzaamheidsgraad 2000-2009

Jaar	District Borgerhout	Stad Antwerpen
2000	52,2	57,5
2003	51,0	56,6
2005	51,7	57,5
2007	54,3	58,2
2009	56,0	59,7

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

⁵ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel 46: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ Niet EU etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	57,1	42,9	39,8	56,4	45,0	12,5
2006	56,1	43,9	55,4	59,4	53,8	11,5
2009	58,4	41,6	56,5	62,2	41,3	10,5
2010	60,6	39,4	55,4	61,6	43,8	11,4
2011	59,0	41,0	55,6	61,8	48,2	8,5
2012	59,5	40,5	56,0	63,3	46,7	8,7

Bron: VDAB.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

6.3. Onderwijs

De schoolse vertraging ligt bij de Belgische leerlingen lager onderwijs op 29%. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op circa 51%.

In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger in vergelijking met het lager onderwijs. Het aandeel voor de Belgen is circa 58% in het schooljaar 2010-2011 en voor de niet Belgen in hetzelfde schooljaar was het van circa 80%.

Ongeveer 36% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO in het schooljaar 2010-2011. Bij de niet Belgen is dit van circa 41%. De aandelen van de Belgen en niet belgen in dat schooljaar zijn vergelijkbaar. In de andere jaren zijn de aandelen van de niet belgen leerlingen hoger dan dat van de Belgen.

Tabel 47: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	28	46,7	53,2	74,3
2005-2006	28,5	50,3	56,2	80,2
2007-2008	29	49,6	57,6	83,5
2010-2011	28,6	51,3	57,6	79,7

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 48: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	29,3	44,5
2005-2006	34,4	47,7
2007-2008	36,7	48
2010-2011	36,0	41,1

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

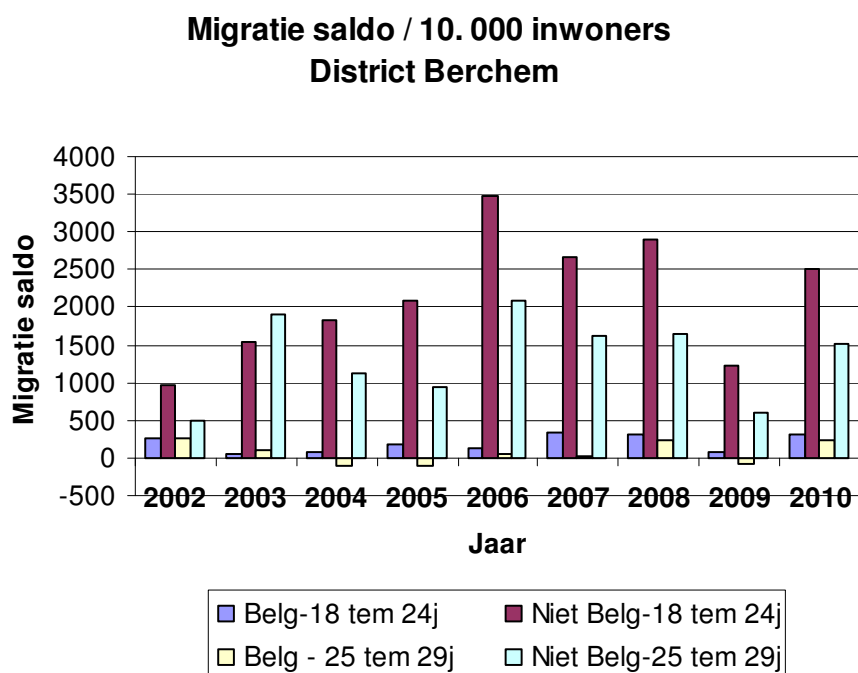
7. District Berchem

7.1 Verhuisbewegingen

Voor de meeste jaren is het migratiesaldo voor jongeren positief. Enkel voor de 25-29-jarige Belgen is het migratiesaldo tussen 2004 en 2005 negatief. Het migratiesaldo is relatief het hoogst bij de niet Belgische groepen.

Berchem trekt vooral jongeren (18 t.e.m. 24 jaar) aan uit het district Antwerpen, uit Edegem en Schilde. Van Berchem gaan meestal de jongeren (18 t.e.m. 24 jaar) naar Deurne, Wilrijk en Brussel-Elsene.

Grafiek 13. Migratie saldo van District Berchem, voor jonge Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 49: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	141
EDEGEM	65
SCHILDE	31
ZOERSEL	29
HOVE	27
RANST	25
BOECHOUT	23
KONTICH	22
BRECHT	21
MERKSEM	
ANTWERPEN	20

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 50: Top 10 verliesgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
DEURNE ANTWERPEN	-71
WILRIJK ANTWERPEN	-38
BRUSSEL ELSENE	-11
MORTSEL	-10
SINT-NIKLAAS	-9
BRUSSEL SCHAARBEEK	-7
BOOM	-5
BRUGGE	-5
HAMME O.-VL.	-5
KIELDRECHT BEVEREN	-5

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.

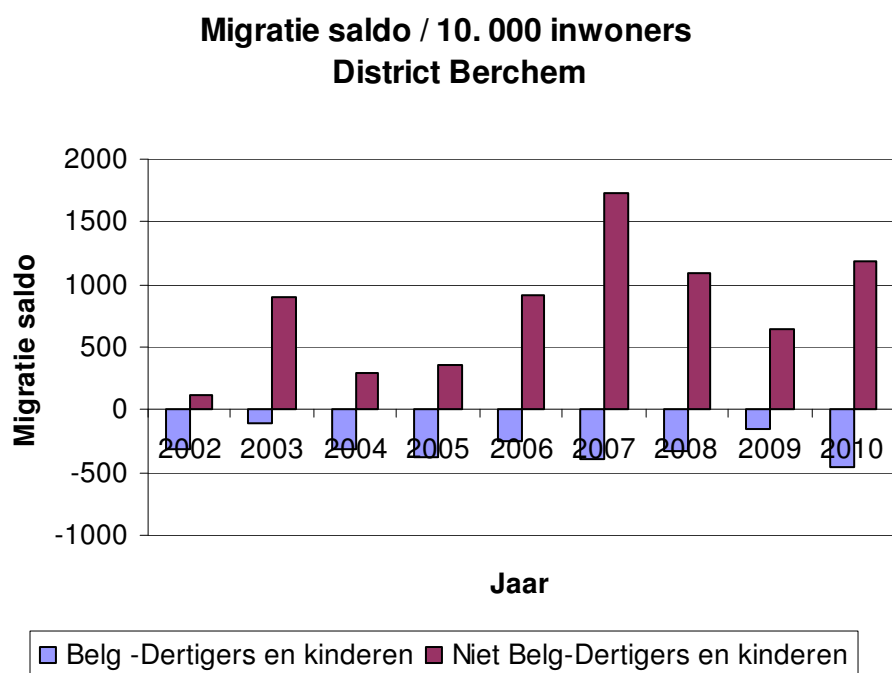
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Bij de niet Belgische dertigers en kinderen onder 10 jaar is het migratiesaldo over al de jaren positief. Bij de Belgische is het door al de jaren negatief, met waarden die lager dan -500 mensen per 10.000 inwoners zijn.

In tabel 51 kunnen we de top 10 winstgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010 zien. Het district Antwerpen is de hoogste bijdrager met een saldo over de jaren 2002-2010 van 1.194 mensen. Daarnaast komen Brussel en Gent met lagere positieve saldi.

Gemeenten waar Berchem deze categorie aan verliest zijn de naburige districten Deurne en Wilrijk met negatieve saldi opgeteld door de jaren 2002-2010 van -294 mensen en -293 mensen. Zie tabel 52.

Grafiek 14. Migratie saldo van District Berchem, voor jonge gezinnen van Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 51: Top 10 winstgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	1194
BRUSSEL	65
GENT	23
HEVERLEE	16
BRUSSEL SINT-JOOST-TEN-NODE	10
STABROEK	9
BRUSSEL ANDERLECHT	9
RENDEUX	8
ALSEMBERG	7
ZONNEBEKE	7

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 52: Top 10 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
DEURNE ANTWERPEN	-294
WILRIJK ANTWERPEN	-293
MORTSEL	-250
EDEGEM	-196
HOBOKEN ANTWERPEN	-140
HOVE	-120
SCHOTEN	-102
KONTICH	-95
BORSBEEK ANTW.	-89
SCHILDE	-86

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

7.2 Arbeidsmarkt

Anno 2012 bedraagt de werkzaamheidsgraad 64,2%. Binnen de groep van werklozen ligt het aandeel vrouwen op 45.6%. Het aandeel laaggeschoolde niet werkende werkzoekende in 2012 bedraagt 43%⁶. In 2012 is 44% van de werkzoekenden van een niet EU herkomst. Het aandeel langdurig werklozen ligt op circa 47% ten opzichte van 52% in 2006. De minimum was bereikt in het jaar 2010 42%. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering 8.3% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie in 2012.

Tabel 53: Werkzaamheidsgraad 2000-2009

Jaar	District Berchem	Stad Antwerpen
2000	59,6	57,5
2003	59,3	56,6
2005	60,6	57,5
2007	62,4	58,2
2009	64,2	59,7

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

⁶ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel 54: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ Niet EU etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	48,4	51,6	37,8	32,2	45,2	9,0
2006	51,3	48,7	45,7	36,9	51,7	9,1
2009	51,9	48,1	46,9	39,6	43,1	9,3
2010	54,0	46,0	43,9	41,2	42,4	9,6
2011	54,3	45,7	44,8	41,1	44,8	7,3
2012	54,4	45,6	43,4	44,1	46,9	8,3

Bron: VDAB.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

7.3 Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2010-2011 19% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 46% in hetzelfde schooljaar.

In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger zowel voor de Belgen als voor de niet Belgen. Bij de Belgische leerlingen is ongeveer 44% schools vertraagd in het schooljaar 2010-2011, bij niet Belgen ligt het percentage op 74%.

Tabel 56 toont het aandeel leerlingen in het secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO. In het schooljaar 2010-2011 is het aandeel voor de Belgische leerlingen 25% en voor de niet Belgen is dit 38%.

Tabel 55: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	17,9	47,9	44,3	74,1
2005-2006	16,6	47,5	44,1	79,5
2007-2008	17,5	46,3	44,6	76,9
2010-2011	18,6	46,4	44,3	73,7

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 56: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	19,8	37,1
2005-2006	22,9	34
2007-2008	23,7	36,5
2010-2011	25,0	37,6

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

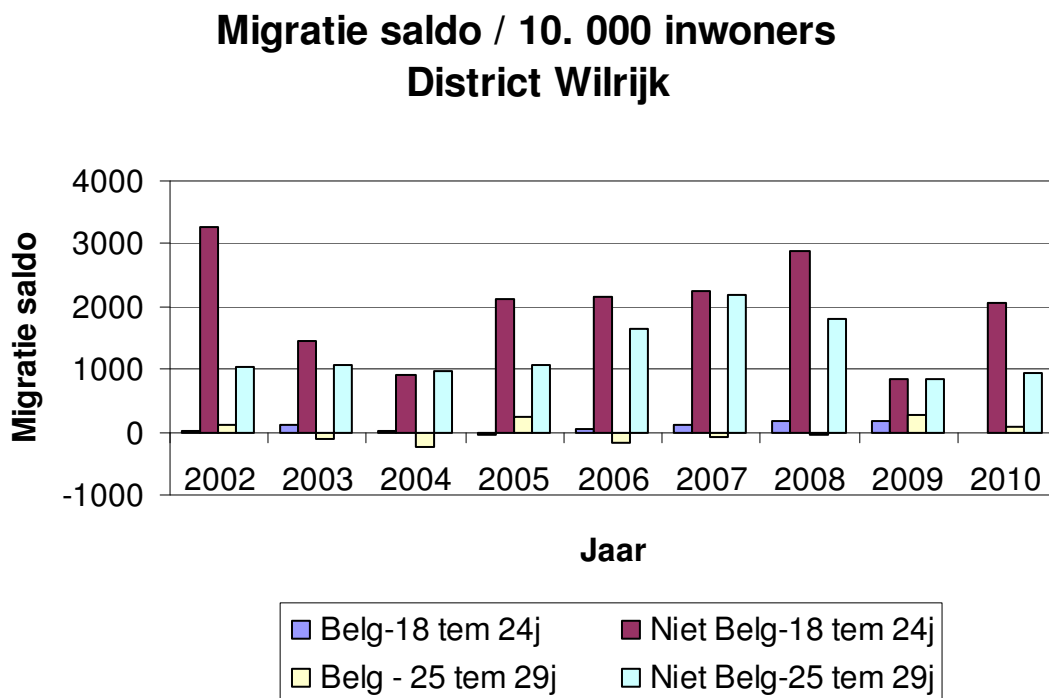
8. District Wilrijk

8.1 Verhuisbewegingen

Het migratiesaldo is relatief het hoogst bij de niet Belgische groepen. Voor de meeste jaren is het migratiesaldo voor jongeren positief. Enkel voor de 25-29-jarige Belgen is het migratiesaldo in 2004 en de periode 2006-2008 negatief.

Wilrijk trekt vooral jongeren (18 t.e.m. 24 jaar) aan uit de districten Hoboken, Edegem en Berchem. Wilrijk verliest mensen aan de gebieden Hemiksem, Deurne, en Aartselaar.

Grafiek 15. Migratie saldo van District Wilrijk, voor jonge Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 57: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
HOBOKEN ANTWERPEN	74
EDEGEM	47
BERCHEM ANTWERPEN	39
BORGERHOUT ANTWERPEN	24
KONTICH	24
MERKSEM ANTWERPEN	21
BRASSCHAAT	16
SCHOTEN	16
EKEREN ANTWERPEN	14
MORTSEL	13

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 58: Top 10 verliesgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
HEMIKSEM	-18
DEURNE ANTWERPEN	-17
AARTSELAAR	-17
BRUSSEL ELSENE	-13
GENT	-10
LIER	-8
NIEL	-7
WOMMELGEM	-7
BORSBEEK ANTW.	-6
HEIST-OP-DEN- BERG	-6

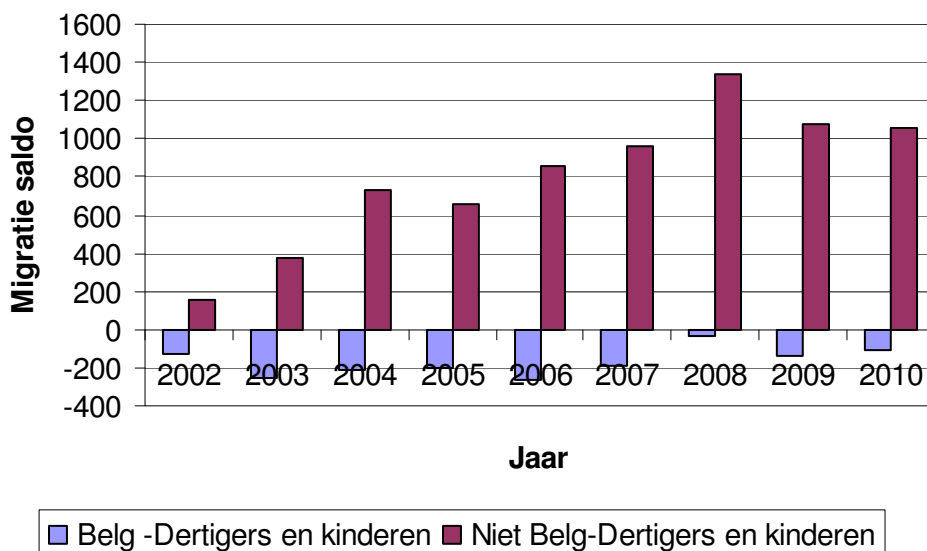
Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Bij de Belgische dertigers en kinderen onder 10 jaar is het migratiesaldo negatief door de jaren heen, bij de niet Belgische is het positief door de jaren heen. Zie grafiek 16. De positieve saldi van de niet Belgische groep heeft een stijgende tendens behalve in de laatste jaren(2009, 2010) waar een licht daling plaatsvindt.

Wilrijk wint vooral inwoners van het district Antwerpen, Berchem en Borgerhout. Gemeenten waar Wilrijk deze categorie aan verliest zijn vooral Edegem, Hoboken en Hemiksem.

Grafiek 16. Migratie saldo van District Wilrijk, voor jonge gezinnen van Belgen en niet Belgen

Migratie saldo / 10.000 inwoners District Wilrijk

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 59: Top 10 winsgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	1145
BERCHEM ANTWERPEN	298
BORGERHOUT ANTWERPEN	146
DEURNE ANTWERPEN	75
MERKSEM ANTWERPEN	25
GENT	10
KESSEL-LO LEUVEN	7
BRUSSEL SCHAARBEEK	7
STROMBEEK- BEVER	6
STEKENE	6

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 60: Top 10 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
EDEGEM	-236
HOBOKEN ANTWERPEN	-177
HEMIKSEM	-171
MORTSEL	-162
AARTSELAAR	-140
KONTICH	-93
BOECHOUT	-75
HOVE	-66
SCHELLE	-63
BRASSCHAAT	-63

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

8.2 Arbeidsmarkt

De werkzaamheidsgraad in 2009 was 66.3%. Ten opzichte van 2003 is deze graad gestegen. In vergelijking met de Stad Antwerpen is de werkzaamheidsgraad hoger in al de jaren.

Het aandeel van vrouwen binnen de werklozen bedraagt anno 2012 ongeveer de helft. Het aandeel van laaggeschoolden binnen de werklozen bedraagt in 2012 48%⁷. Circa 41% van de werkzoekenden heeft een herkomst van buiten de EU. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 46% ten opzichte van circa 53% in 2006. Tenslotte zien we dat het aandeel -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering circa 8% uitmaakt van de werkzoekendenpopulatie in 2012.

Tabel 61: Werkzaamheidsgraad 2000-2009

Jaar	District Wilrijk	Stad Antwerpen
2000	63,6	57,5
2003	63,7	56,6
2005	65,4	57,5
2007	66,4	58,2
2009	66,3	59,7

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

⁷ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Tabel 62: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ Niet EU etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	41,8	58,2	44,1	19,6	47,4	9,7
2006	46,0	54,0	48,2	25,6	52,7	8,7
2009	48,6	51,4	53,5	36,3	43,8	9,3
2010	53,3	46,7	51,2	35,8	42,6	10,2
2011	51,0	49,0	47,8	37,1	46,2	7,7
2012	50,3	49,7	48,1	41,1	45,7	8,1

Bron: VDAB.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

8.3 Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2010-2011 18% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op 39% in hetzelfde schooljaar.

In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger in vergelijking met het lager onderwijs. Bij de Belgische leerlingen is 41% schools vertraagd in 2010-2011, bij niet Belgen ligt het percentage op 79% in hetzelfde schooljaar.

Ongeveer 21% van de Belgische leerlingen volgt binnen het secundair onderwijs BSO, DBSO of BUSO in 2010-2011. Bij de niet Belgen is dit circa 33% in hetzelfde schooljaar.

Tabel 63: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	12,7	42,4	38,1	74,5
2005-2006	15,3	39,6	35,5	72,2
2007-2008	17,1	40,8	39,4	72,5
2010-2011	17,8	39,4	40,8	79,3

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 64: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	16,8	33,1
2005-2006	18,7	35,3
2007-2008	20,4	35,1
2010-2011	21,0	32,9

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

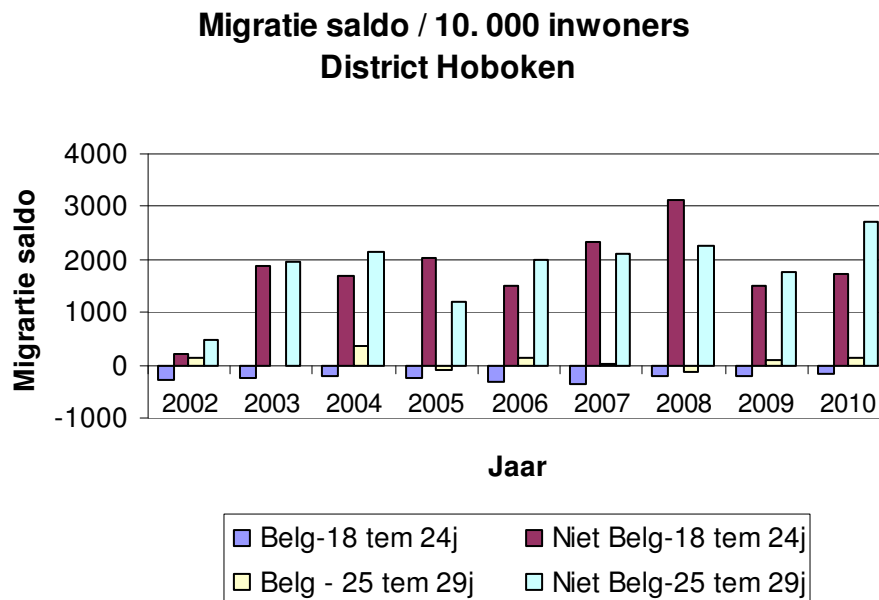
9. District Hoboken

9.1 Verhuisbewegingen

Voor de niet Belgen is het migratie saldo in Hoboken doorheen de periode 2002-2010 zowel voor de 18 tot 24-jarige als voor de 25 tot 29-jarige positief. Het migratiesaldo is negatief voor 18 tot 24-jarige Belgen. Voor 25 tot 29-jarige Belgen is het saldo doorheen de periode 2002-2010 licht positief tot nul.

Uit tabel 65 blijkt dat Hoboken in eerste plaats inwoners tussen 18 en 65 jaar wint van de districten Antwerpen, en Borgerhout, en de gemeente Hove. Hoboken verliest mensen aan Wilrijk, Hemiksem en aan Deurne.

Grafiek 17. Migratie saldo van District Hoboken, voor jonge Belgen en niet Belgen

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 65: Top 10 winstgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	71
BORGERHOUT	
ANTWERPEN	35
HOVE	10
BRUSSEL	9
LOKEREN	6
RUMST	4
SINT-AMANDS	4
KALMTHOUT	3
VORSELAAR	3
MERCHTEM	2

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 66: Top 10 verliesgebieden voor 18 t.e.m. 24-jarigen in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
WILRIJK ANTWERPEN	-69
HEMIKSEM	-33
DEURNE ANTWERPEN	-29
BOOM	-29
SCHELLE	-29
NIEL	-20
BRECHT	-19
MECHELEN	-19
MERKSEM ANTWERPEN	-18
LIER	-14

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
 Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

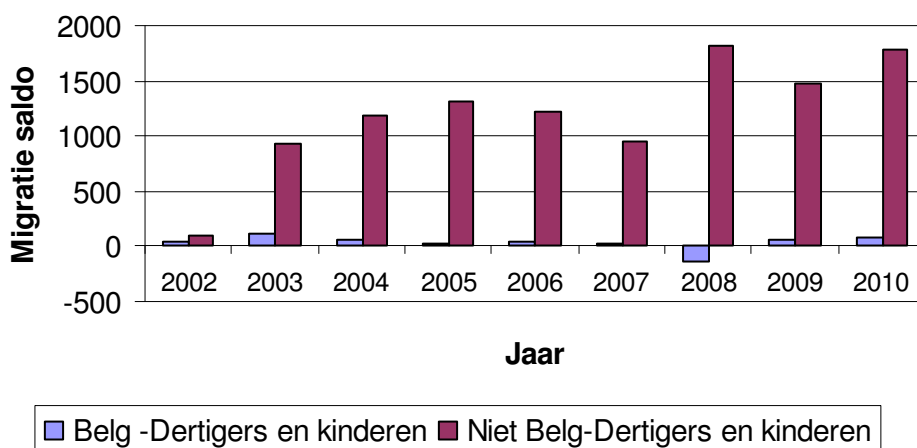
Het migratiesaldo van Hoboken voor de jonge gezinnen is positief met een quasi stijgende tendens door de jaren heen voor de niet Belgen dertigers en kinderen minder dan 10 jaar.

Bij de Belgische bevolking is het migratiesaldo eerder licht positief.

Het district Antwerpen is de grootste bijdrager van van jonge gezinnen, gevolgd door Wilrijk en Borgerhout. Hoboken verliest vooral mensen uit deze categorie aan gemeenten zoals Hemiksem, Schelle en Niel.

Grafiek 18. Migratie saldo van District Hoboken, voor jonge gezinnen van Belgen en niet Belgen

Migratie saldo / 10.000 inwoners District Hoboken

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
 Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 67: Top 10 winstgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
ANTWERPEN	1486
WILRIJK ANTWERPEN	209
BORGERHOUT ANTWERPEN	147
BERCHEM ANTWERPEN	142
DEURNE ANTWERPEN	127
BRUSSEL	35
MERKSEM ANTWERPEN	17
BORSBEEK ANTW.	14
LIEGE	14
BORSBEEK ANTW.	14

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 68: Top 10 verliesgebieden voor kinderen (-10 jaar) en dertigers in de periode 2002-2010

Gemeente / district	Saldo
HEMIKSEM	-135
SCHELLE	-72
NIEL	-69
BOOM	-42
WILLEBROEK	-41
SCHOTEN	-37
BRECHT	-36
KONTICH	-35
ZWIJNDRECHT	-35
TEMSE	-34

Bron: Stad Antwerpen, Districts- en loketwerking 2002-2010.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

9.2 Arbeidsmarkt

De werkzaamheidsgraad anno 2009 bedraagt circa 64%. Ten opzichte van 2003 is deze graad gestegen. De tendens door de jaren heen van deze graad is het te stijgen.

Het aandeel vrouwen binnen de werklozen ligt anno 2012 op 47%. Het aandeel laaggeschoolden binnen de niet werkende werkzoekenden bedraagt 60%⁸. Het aandeel werkzoekenden met een niet EU etniciteit bedraagt circa 47%. Het aandeel langdurig werklozen ligt op 46%. Tenslotte zien we dat de -25-jarigen met een werkloosheidsuitkering circa 11% uitmaken van de werkzoekendenpopulatie in 2012.

Tabel 69: Werkzaamheidsgraad 2000-2009

Jaar	District Hoboken	Stad Antwerpen
2000	61,1	57,5
2003	61,1	56,6
2005	61,9	57,5
2007	62,9	58,2
2009	64,1	59,7

Bron: Kruispuntbank Sociale Zekerheid.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 70: Samenstelling niet werkende werkzoekenden

Jaar	NWWZ mannen	NWWZ vrouwen	NWWZ laaggeschoold	NWWZ Niet EU etniciteit	Langdurig werklozen	Jongerenwerkloosheid
2001	46,7	53,3	55,5	31,3	46,1	12,2
2006	50,5	49,5	61,7	36,0	51,5	11,2
2009	51,6	48,4	59,6	42,5	38,7	11,6
2010	55,4	44,6	57,7	43,8	42,7	12,5
2011	54,7	45,3	58,7	44,8	45,1	9,9
2012	52,7	47,3	59,6	46,9	46,0	10,9

Bron: VDAB.

Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

9.3 Onderwijs

Binnen het (gewoon) lager onderwijs is in het schooljaar 2010-2011 26% van de Belgische leerlingen schools vertraagd. Bij de niet Belgen ligt het aandeel leerlingen met schoolse vertraging op circa 54%.

In het voltijds gewoon secundair onderwijs ligt het percentage schools vertraagde leerlingen hoger in vergelijking met het lager onderwijs. Bij de Belgische leerlingen is 51% schools vertraagd in 2010-2011, bij niet Belgen ligt het percentage op 77%.

⁸ Een vergelijking met 2001 levert foute conclusies op, aangezien de buitenlandse diploma's toen nog apart werden geregistreerd.

Het aandeel van Belgische leerlingen in het secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO in 2010-2011 ligt op 33%. Bij de niet Belgen is dit 49% in hetzelfde schooljaar.

Tabel 71: Aandeel leerlingen met schoolse vertraging

Schooljaar	Lager onderwijs		Secundair onderwijs	
	Belg	Niet Belg	Belg	Niet Belg
2001-2002	20,1	52,4	48,5	74,9
2005-2006	22,6	52,5	47,4	76,3
2007-2008	24,1	51,1	48,6	79,3
2010-2011	26	53,7	51,1	77,4

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Tabel 72: Aandeel leerlingen secundair onderwijs in BSO / DBSO en BUSO

Schooljaar	Belg	Niet Belg
2001-2002	29,4	43,1
2005-2006	30,1	48,2
2007-2008	30,3	42,4
2010-2011	32,8	48,9

Bron: Vlaamse Gemeenschap, Departement onderwijs.
Bewerkingen: Studiedienst Stadsobservatie, 2012.

Samenstelling

Studiedienst van de Vlaamse Regering
Team Stedenbeleid

Redactie

Annelies Jacques
Karen Stuyck
Hilde Schelfaut

Eindredactie

Hilde Schelfaut
e-mail: hilde.schelfaut@dar.vlaanderen.be
telefoon: 02/553 60 94

Lay-out

Karina Van de Velde

Cover

Guy De Smet

De rapporten zijn digitaal te raadplegen op

www.vlaanderen.be/svr
www.thuisindestad.be

Bezoek onze website

www.lokalestatistieken.be

www.thuisindestad.be

Nog verschenen in deze reeks

*Aalst, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk,
Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare,
Sint-Niklaas, Turnhout*